

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935

Szorda, 1935. július 24.
159. szám.

ÖT NAP

Irtta: Dr. NAGY SÁNDOR

Az „Aradi Közlöny“ megjelenését a cenzura-hatóság a múlt héten öt napra betiltotta. Ez az időtartam a végtelen idő-fatális telésében annyit sem jelent, mint a végtelen anyagban egy porszem milliomodrésze, de mivel mi csak afféle közönséges halandók vagyunk, az öt nap is fontosságot nyer egy olyan lap életében, mely több, mint félszázad óta szakadatlanul és fedhetetlenül tölti be sajtó-hivatását. Az intézkedésnek okait pontosan nem ismerem, azonban hiszem, hogy azt tételes szabályok diktálták. Ez az eset flagrans alkalmul szolgál el-mélkedni a sajtó szabadságáról, ennek korlátairól és arról, vajon az állam beavatkozzék-e és mi módon és mi végből a sajtó függetlenségébe? Elcsépelet téma ez? Bizony nagyon is aktuális azon gyökeres változás folytán, mely ezen a téren két irányban is beállott: egyfelől a sajtó hatáskörében a közönséggel — másfelől az állami felfogásban az egyéni szabadsággal szemben.

A háboru előtti sajtótól főképpen azt követeltük meg, hogy jó hírszolgálat legyen, vagyis gyorsan és hitelesen értesítsen bennünket a nevezetesebb és érdekesebb eseményekről. Kommentárjait és bírálatait figyelemre méltattuk, de magunk is könnyű szerrel alkottuk meg véleményeinket, mert nem oly idegesen és lázasan olvastunk, mint ma és a kérdések sem voltak komplexek, hanem egyszerűek és áttekinthetők. Ha valamelyik újság nagyon sokat hazudott, ráolvastuk vagy a Deák Ferenc táblabírói, tömör bölcsességét: „hazudni nem szabad“ — vagy a tridentí zsinatét: „mendacil pater démon“ — a hazugság az ördögtől jön, — a pokolba tehát azza! a megbízhatatlan újsággal! Nagy dolog volt, ha egy újságot megjelenése után bűncselekmény vádjával elkoboztak.

De ma? Forrong, csapong, lázong az egész világ és sohase tudjuk, miféle rémségekre ébredünk. Megalkották a Népszövetséget, a világbéke fórumát, de ez nem akadályozza meg Japánt abban, hogy leigázza Kínát, csak azért, hogy elhelyezze tulszaporodott lakosságát. A Duce egyszerűen hatalmi erőszakkal elnyeli akarja Abesszíniát, mert területén sok hasznos dolgok kerülnek felszínre és a Népszövetség „tovább álmodozik“. Hát a belpolitikában? Nézzünk csak körül minálunk: minden törpe minoritás pártot alapít és, mivel mindig vannak stréberek, akik bármilyen eszközökkel olyan pozíciókba akarnak jutni, melyek őket nem illetik, szereznek maguknak valamiféle sajtót, ahol féktelen gyűlölettel izgatnak a többi polgárok ellen. Valóban ide illik a Cícero korfestése: „Most igen sokan lépnek fel meztelenül és fegyvertelenül, nem szerelve fel magukat semmiféle tárgyismerettel, semmi tudománnyal“. Ezt a képet csak azzal lehetne kiegészíteni, hogy sokaknál a tudatlanság gonoszszággal párosul.

És ezen megdöbbentő jelenségekkel szemben a mi erősségünk a becsületes és őszinte de-

mokrata sajtó, melynek feladata, hogy a népet felvilágosítsa és megerősítse abban az elhatározásban, hogy sorsukat ne a diktátorok, hanem önmaguk intézzék. A sajtó van hivatva arra is, hogy a tulkapásokkal és visszaélésekkel szemben védelmezőnk legyen, hogy tanítson, tájékoztasson és a jószándéku emberek gondolkodását irányítsa. A sajtó ma valóságos a közéletben, ami a francia iskolai oktatásban a „livre du maitre“: módszeres intézménye a jellemképzésnek.

Bizony nehéz munkát végeznek az újságírók, akik „egy nagyhatalom képviselői“, pedig én úgy látom, hogy annak csak robotos napszámosai, akik mindig másokért dolgoznak. — „non sibi sed toto mundo“ — és mindig másokat segítenek fel az érvényesülés paripájára. Vajon csodálkozni lehet-e, hogy lélekölő munkájukban „elírás“ is előfordul, vagy oly kifejezés, mely talán csak grammatizálás által tűnik fel „kétértelmű“-nek, pedig az újságírói munkának etikai alapelve az igazságosság. De „tévedni, szenvedni és meghalni: az ember sorsa“

Tatarescu miniszterelnök megszünteti az intervenciók rendszerét

Tizenöt napon belül minden kérvényt el kell intézni — „Minden állampolgár egyformán meg kell hogy találja jogai elismerését“

Bucurestiből jelentik: Tatarescu miniszterelnök ma rendeletét irt alá, amely a minisztériumoknál megszünteti a személyes intervenciók rendszerét és intézkedik a közhivatalokhoz benyújtott kérvények elintézésének módjáról. A rendelet szerint 1. Minden közhivatalnokhoz intézett kérvényt, ha nem maga a kérvényező személyesen, vagy postán nyújtja be, úgy benyújtható megbízottja által is. A megbízást a kérvényben fel kell tüntetni és a megbízott névaláírásával igazolja megbízatásának végrehajtását. 2. Bármilyen vagyoni jogi természetű kérvényt, mint az árlejtésre, concessziókra, bérletekre, szállításokra vonatkozókat, nem lehet megbízás, hanem csak meghatalmazás utján benyújtani. 3. A kereskedelmi társaságok és más jogi személyiségek kérvényeit csakis postán, vagy személyesen a vállalat, vagy társaság tisztviselői, vagy meghatalmazottai utján lehet benyújtani.

4. Bármily intervenciót a kérvény elintézésére érdekében a köztisztviselőnek fel kell jegyezni az ügy dossziéjára.

5. Olyan intervenciót, amely a rendelet kijáratását célozza, nem vesznek tekintetbe, a köztisztviselőt pedig, aki az intervenciót figyelembe veszi, megbüntetik. 6. Minden kérvény-

— és higgyétek el, ez a cenzorokra is vonatkozik. Persze a cenzura! Hiszen szükségességét éppen a demagógiával és izgatásokkal indokolják. De ez az indok meg nem áll, mert egy olyan államban, melyben rendezett jogviszonyok vannak, a sajtó visszaélései ellen tökéletesen elegendő a büntető represszió és nincs szükség a preventív rendszabályokra. Látjuk azt is, hogy a cenzura dacára éppen elegendő izgató anyagot dobnak a közéletbe. Van nekünk eléggé konzervatív és szigorú sajtótörvényünk, minden sajtó által elkövetett bűncselekményt is elér a büntetés, inkább arra kellene ügyelni, hogy a sajtópereket gyorsan lefolytassák és a tettesek elvegyék büntetésüket.

Nem is lehet megérteni, miért áll még mindig fenn a cenzura, holott minden politikai párt ellene nyilatkozik? Nem szólva az ellenzéki pártokról. — Dinu Bratianu, a kormányzó párt elnöke nyíltan állást foglalt ellene és a kormány is kilátásba helyezte annak megszüntetését. Egy ilyen kormányzati intézkedés hatalmasan emelné a kormány népszerűségét, miért nem él vele? Mindig ellenszenves volt a gondolat szabadságának elfojtása. Milyen klasszikusan szépek azok a szavak, melyekkel a magyar sajtótörvény miniszteri indokolása kezdődik: „A sajtó élető eleme a szabadság. Az emberiség egyetemes fejlődését bénítaná meg és a nemzet alkotmányos jogait csorbítaná, a ki kísérletet tenne arra, hogy visszafejlessze a közéletnek ezt a szervét.“

re legkésőbb 15 napon belül írásbeli választ kell adni. A rendelet figyelembe nem vétele a felelős köztisztviselő megbüntetését vonja maga után. 7. A rendelet 1935. augusztus 5-én lép életbe.

A rendelet alapján a miniszterelnök körlevelet intézett az összes minisztériumokhoz és közhivatalokhoz, amelyben utasításokat ad a rendelet végrehajtására vonatkozólag. A miniszterelnök felhívja a köztisztviselők figyelmét a rendelet végrehajtásának fontosságára. A minisztériumok minden központi és külső szervét utasítani kell a rendelet végrehajtására; — írja a miniszterelnök a hivatalfőnököknek. — A rendelet szigorú alkalmazásával elejét kell venni azoknak a praktikáknak, amelyek a kormány által fogantatott rendszabályok ellenére, mégis léteznek a közigazgatás életében és amelyek ellen minden eszközzel harcolni kell. A közvetítők visszaélései, — a mult szomorú emlékeként, — megmaradtak. Kiirtásuk elsőrendű szükségesség, amit megkövetel a közhivatalok normális működése.

Minden bejegyzett kérvényt csakis törvényes utom és törvényes eszközökkel lehet a jövőben elintézni és minden állampolgár egyformán meg kell, hogy találja jogai elismerését.

Második forradalmat követelnek Németországban a nemzeti-szociálisták szélső radikális elemei

A Vatikán jegyzéke Németországhoz — Harc a sterilizáció körül — A német áruk bojkottját követelik Amerikában — Feloszlatták az acélszak-szervezeteket

A német kulturharc teljes erővel folyik tovább. Orsenigo pápai nuncius szombaton jegyzéket adott át a Vatikán nevében a német külügyminisztériumnak. A jegyzék több esetet sorolt fel annak bizonyítására, hogy a konkordátummal szemben sérelem történt. A jegyzék erővel teszi szavá a német kormány vallásügyi politikáját. Az újabb fejlemények következtében a német püspöki karban mozgalom indult meg, hogy a püspöki értekezlet ősi helyén, Fuldában értekezletet tartsanak, amely alkalommal közös előterjesztést szövegezzenek meg. A fuldai püspöki tanácskozáson a birodalmi kormányval szemben kifejtik a német birodalmi katolikus-egyház szempontjait.

Berlinből jelentik: A Németországban megindult új horogkeresztes tisztogatási akció egyre szélesebb hullámokat vet az ország lakossága körében. A zsidóellenes izgatások tovább tartanak. Az izgatások hatása alatt Berlinben az elmúlt éjszaka több zsidó üzlet kirakatait bevették és az üzletek talált zsidókat szidalmazó feliratokkal mázolták be. Stettin után most már Lipcsében is megtiltották, hogy a zsidók a városi uszodákban fürdőjenek. Kölnben, valamint Nordhausban azok ellen a zsidók ellen tüntettek, akik árja nőkkel viszonyt tartottak fenn.

A berlini propaganda minisztérium egyébként a legélesebben visszautasítja azokat a külföldi híreket, amelyek a tisztogatási akcióval kapcsolatban a német belpolitikai krízisről szólnak.

Kerrl, a néhány nap előtt kinevezett új

kultuszminiszter három heti szabadságra utazott. Hír szerint szabadságideje alatt Kerrl felkészül új missziójára. Politikai körökben úgy vélik, hogy Kerrl három hétre történt szabadságolása azt jelenti, hogy a birodalmi kormány három heti „meggondolási időt” adott a katolikus egyháznak. A berlini rendkívüli bíróság egyébként tegnap két misszionárius papot ítél el tiltott deviza-üzelmek miatt.

Az egyik papot három, a másikat négy évi börtönre ítélte a rendkívüli bíróság.

A nemzeti szocialista párt úgy látszik nem állt meg a Jüdische Rundschau három hónapos betiltásánál. Mint ismeretes, a der Stürmer című lap érdekében maga Hitler kancellár lépett közbe és így a lap újra megjelenik. A danzigi rendőrök váratlanul elkoboztatta a Danziger Volkstag és a Danziger Echo című la-

Hírek az acélszakosok vezetőinek letartóztatásáról

A Telegraf berlini jelentése szerint a nemzeti szocialista párt szélső radikális elemei a legerélyesebben egy második forradalmi hullámot követelnek.

Hír szerint ez ellen csak Schacht, a Birodalmi Bank elnöke és Blomberg hadügyminiszter tiltakoztak, de eben az ügyben a megbeszélések még folynak Hitlernél. Más hír szerint Hellendorf, a német főváros új rendőrfőnöke csak átmenetileg marad meg állásában és a nemzeti szocialista párt radikálisabb elemei ki fogják vinni, hogy a szélsőségesebb fellegűsü-

pokat. Az előbbi egy cikket közölt, amelyben a nemzeti szocialista főmegbízott politikai jogait bírálta, a másikban pedig helyszíni tudósítás jelent meg a legutóbbi berlini zavargásokról. A rendőrfőnök államellenes tartalmának nyilvánította mindkét lapot és ezen a címen rendelte el elkobzásukat.

A porosz miniszterelnök feloszlatta a katolikus frontarcosok birodalmi szövetségét. A miniszterelnök rendeletének megindokolásában utal arra, hogy a vallási alapon álló szövetség megbontásához vezet és felekezeti elhatárolást szít a frontarcosok körében.

Bécsbe érkezett jelentések szerint Bertram breslauer bíboros augusztus 16-ára értekezletet hívott össze Fuldába, amelyen foglalkoznak Göring porosz miniszterelnök vallásrendeletével. Vasárnap különben a birodalom nagyobb városainak katolikus templomaiban felolvasták a katolikus ellenes rendeletet, de ismertették egyúttal az Osservatore Romanának a német sterilizálásra vonatkozó cikkét. A templomokban detektívek jegyezték fel a papok nevét, de eddig nem történt az ügyükben semmi. Az Osservatore Romana, a Vatikán hivatalos lapja élesen elítéli a sterilizációs törvényt.

A külföldi lapokat egyébként, amelyek Németország belpolitikai válságával foglalkoznak már a német határon lefoglalták és nem engedték be az országba. Aachenben, Kölnben és Mainz-Frankfurt antiszemita tüntetések voltak. Aachenben a katolikus lakosság egy utcái tüntetés alkalmával szétkergette a Hitlerifjúság csapatát. A katolikus ellenzék híre szerint az egész országban rendkívül megerősödött.

Streicher kerüljön helyébe, aki az antiszemita mozgalmak legfőbb vezére. Hírek érkeznek arról is, hogy az acélszakos szervezeteket teljesen feloszlatták és egyes vezetőjüket már le is tartóztatták.

Stettinből jelentik: A stralsundei katolikus templomban Krauss jezsuita atya felolvasta a berlini főpikárius állásfoglalását a porosz miniszterelnök legutóbbi rendelkezésével szemben. Krauss atya még néhány megjegyzést fűzött a mondottakhoz a maga részéről is és elsősorban a sterilizációs törvénnyel foglalkozott. Krauss atya kijelentette, hogy a

Vérbosszu

Irtá: HAROLD STRICKLAND.

Amikor Riley kapitány, aki az afgán határról jött szabadságra, egész este a klubban alig táncolt mással, mint Lady Lindsay-vel, a kerületi főbiztos szép, fiatal feleségével. Rutherford őrnagy féltékenységet érzett szívében. Mert a szép és megközelíthetetlen Lady Lindsay reménytelen imádó sorába tartozott ő is. De azután nyugtalanság fogta el, hogy milyen kavardás támadhat ebből a váratlan flörtből, amelyet már a kis indiai angol kolóniákban olyan buján tenyésző petyka is a szárnyára vett. Ugyáltszik, Riley kapitány nem tudta, hogy az ő nővérét, Fisher kormányzósági biztos feleségét, Lady Lindsay könyörtelen pletykája üldözte ki a klubélet és a kellemes társaság világából. A beavatottak meg voltak arról győződve, hogy csak a látszat szólt a férjénél husz évvel fiatalabb szép asszony ellen, de a nagyhatalmú Lady Lindsay kimondta az ítéletet s ez fellebbezhetetlen volt. Nem fogadta a Fisherné köszönését és egy héttel később Fishert áthelyezték a kormányzóság legrettegettebb állomására.

Rutherford a tömegben szembe elől tévesztette az érdekes párt. Fáradtan és kedvetlenül kifelé indult és amint a park mellékbejáratán át kiért a gyengén világított mellékutcába, megdöbbenve látta, hogy Riley őrnagy saját kis sportkocsijába segíti be Lady Lindsayt és a kocsit eltűnik az út kanyarulatánál.

— Örültség! — fakadt ki önkéntelenül az őrnagy és hallotta, hogy Riley tisztiszolgája, aki eddig az autót őrizte és most hátrahagyta, röhögve beszél valamit egy hindu szolgának, akiben az őrnagy Sir Lindsay John egyik lovászát ismerte fel.

Ismerete a hindu szolgaszemélyzet százszázalékos pletykahálamát... Félőrában helüli Sir John mindent fog tudni!

Rutherford hirtelen elhatározással egy közeli gyaloghintóba ugrott és ahhoz a villához vitette

magát, ahol Riley kapitány a tulajdonos távollétében lakott.

Riley kapitány már előbb odaért a villához és a kerten át bevezette az asszonyt a lakásába. Az asszony megdöbbenve látta, hogy két személyre volt terítve és pezsgő volt behűtve.

— Ilyen biztosra vette, hogy eljövök? — kérdezte és sértődötten hozzátette:

— Nem is értem, hogy mitéle örülségbe ugrattam be magam... Hamar mondja el, amit el akart mondani... amiért idehívtam és azután megyek is!

De Riley a rábeszélő művészetével elérte, hogy az asszony ledobta az estélyi ruháját fedő könnyű csipkeköpenyét és megivott egy pohár pezsgőt. De azután felugrott és a köpenye felé indult.

— Ha ennyire siet, kénytelen vagyok már most elmondani, hogy miért kértem, hogy hozzám eljőjön. Látom, hogy nem sejtí, ki vagyok?

Az asszony rémülettel látta, hogy a kapitány szemében nyoma sincs a szerelemnek és gyöngédségnek, amely a fejét előbb egész szokatlan módon elcsavarta. Riley folytatta:

— Bátyja vagyok annak a Fishernének, aki most Bentoonban ideggyörcsökben fekszik... akit maga száműzött, mert nem tartotta a társaságához méltónak. Nos, én most megbosszulom szegény Mary hugomat. Mielőtt a klubból ide indultunk, a szolgáló a parancsomra elmondotta Sir John egyik ott lézengő lovászának, hogy mi ketten ide indultunk, Sir John perceként belül bizonyára itt lesz! És magát ki fogja taszítani az „erkölcsös asszonyok” világából... épúgy csak egy látszat miatt, mint maga Mary hugomat.

A kerten át szaladó lépések hangzottak. Az asszony egy ugrással a szomszéd szobába menekült. Rutherford őrnagy lépett be. Megdöbbenve látta, hogy az asszony nincs a szobában... pedig tudta, hogy itt van a házban.

— Tom, nincs idő sok magyarázatra, — mondta sietve. — Sir John mindjárt itt lesz, látam, amikor az embere beszaladt a játéktérembe őt keresni. Lady Lindsay a kocsiján még hazajut-

hat, mielőtt a férje hazaérkezik. Siessetek!

De már megkéstek. Sir John hamarabb állt a küszöbön, mintsem Riley felelhetett volna. Rutherford könnyed mozdulattal a karjára vette az asszonynak a széken felejtett csipkeköpenyét és udvariasan viszonzva Sir John rideg köszönését, így szólt:

— Megengedi, Sir John, hogy Lady Lindsay köpenyét az autójára tegyem. Tommal együtt a klubból hazakísértük Lady Lindsayt és a karomra felejtettem a köpenyét.

Sir John fagyos pillantással állt a szoba közepén, lassan körüljárta a tekintetét, azután Rileyhez fordulva, így szólt:

— Riley kapitány, becsületszavára kijelenti, hogy a feleségem nem jött ide ma éjjel?

Rutherford ereiben megfagyott a vér... most következik az elháríthatatlan katasztrófa... Alig hitt a fülének, amikor a kapitány hidegen, határozott hangon felelt:

— Becsületszavamra kijelentem, hogy Lady Lindsay nem járt itt.

Sir John arcán keserű kifejezés villant fel, hidegen köszönt:

— Bocsásson meg, Riley kapitány, hogy zavartam. Jó éjszakát.

Rutherford a karján a csipkeköpenyvel kikísérte Sir Johnt a kocsijához.

Az asszony remegve sugta Riley kapitánynak:

— Meg fogom hívni magamhoz a nővérét... mindent jóvá fogok tenni... de nem értem, miért hozta az utolsó másodpercben ezt a borzasztó áldozatot, hogy megmentsem?

Riley kapitány nem felelt. Ráadta az asszonynak a saját raglánját, kivezette az autójához és száguldozva elvitte a Lindsey-villához. Husz méterrel előbb megállt s amikor az asszony kiszállt, Riley szenvedélyesen megszorította a kezét és így szólt:

— Most felelek előbbi kérdésére... szeretem magát, Lady Lindsey, amióta először megláttam... és hajnalban visszautazom az afgán határra...

sterilizációs törvényt egyetlen katolikus sem fogadhatja el és azzal fejezte be szónoklatát, hogy ez megmásíthatatlan véleménye. Az An-griff ezzel kapcsolatban azt írja, hogy adott esetben az illető egyházi személyek nyíltan állást foglaltak az állam ellen. Krauss atya kijelentése élesen ellentétben állnak Frick bírodalmi belügyminiszter legutóbbi körrendeletével, amelyben hangsúlyozza, hogy a sterilizációs törvényt a katolikusoknak is tiszteletben kell tartaniok, mert a törvény rájuk épp úgy vonatkozik, mint bárki másra.

Washingtonból jelentik: A képviselőház tegnapi ülésén egy demokrata képviselő azt követelte, hogy

a kormány rendelje el ismét a német áruk bojkottját.

Egy másik demokrata képviselő az indítvány

Sárga-fekete szövetség a fehérek ellen a küszöbön álló olasz-abesszin háboruban

Még el sem dörögtek a fegyverek az abesszin hegyek között és máris a legkülönbözőbb világhatalmi érdekeltek kerütek napvilágra, éppen az olasz-abesszin viszály kapcsán. Ez a bonyolult keletafrikai probléma azzal a haszonnal járt, hogy bepillantást engedett a világpolitikai törekvések kulisszatitkaiba. A francia és angol álláspontok megismerése után, most a szenzáció erejével hat Japán állásfoglalása, amely következtetni enged a japán világhatalmi törekvések kontinenseket átfogó méreteire.

Az olasz sajtó a legnagyobb felháborodás hangján ír a japán állásfoglalásról. A Giornale d'Italia szerint japán hirtelen arcélváltoztatása mindössze ügyes manőver Anglia felé. A japánok ugyanis egyelőre még nem látják elérkezettnek az időt arra, hogy az angolokkal kezdjenek.

A japán álláspont megváltoztatása, első fétre nem érhető jele a sárga-fekete együttműködésnek.

A Gazetta del Popolo felháborodással állapítja meg, hogy éppen az a Japán pártfogolja Abessziniát, amely Koreát és Mandzsuriát leigazza. Kizárólag faji és üzleti irigységről van szó — írja a Gazetta del Popolo, — majd így folytatja: „Szükséges Angliához is néhány szót szólni, mert ismét Olaszország ellen kezd fordulni. Azonban Olaszországot nem lehet lefegyverezni és feltartóztatni“.

Szugimura római japán követ tegnap kijelentette, hogy állításai és kijelentései, amelyeket két nap előtt Mussolini előtt tett, teljesen fedik a japán kormány hivatalos álláspontját és állításait Hirota külügyminiszter cáfoló nyilatkozata után is fenntartja. Japánnak meg kell védenie Abessziniában ottani gazdasági érdekeit és ezért decemberben követséget állít fel Addis Abeában. Politikai érdekei Japánnak Abessziniában nincsenek.

Az angol gyarmatok Abesszinia mellett

Laval francia miniszterelnök és sir Georges Clarc párisi angol nagykövet között tegnap hosszas megbeszélés folyt, amelynek során Anglia és Franciaország együttesen döntést hoznak az olasz-abesszin kérdésben követett magatartásukról. Kölcsönösen megállapodtak abban, hogy Olaszország és Abesszinia között keletkezett konfliktusra nézve alkalmazzák a népszövetségi alapokmány 15. szakaszát, amely

megengedné Olaszországnak, hogy három hónap eltelté után megindítsa a háborút Abesszinia ellen.

Ez nem jelent mást, minthogy Anglia és Franciaország hajlandók lennének feláldozni a negus országát az európai egységfront oltárán. Amíg Anglia nyíltan, a francia szövetség nyomására, kénytelen Olaszország mellé állani, addig, úgy látszik, keletafrikai érdekei arra kényszerítik, hogy titokban az olasz expedíció megbuktatásán dolgozzék. Erre mutatnak a különböző angol gyarmatok Abesszinia melletti megnyilatkozásairól szóló hírek és a tömeges felvételi kérelmek az abesszin hadseregbe. Így Royston tábornok, egy angol hadtest parancsnoka, nyílt levélben jelentette ki egy lapban, hogy hajlandó belépni az abesz-

in ellen határozottan állást foglalt, hangsúlyozva, hogy az Egyesült-Államok se tűrné el, ha valamely külső állam avatkozna belügyeibe.

Newyorkból jelentik: A különböző itteni zsidó szervezetek egyik szállodában tegnap este nagy németellenes gyűlést tartottak, amelyen vad verekedéssé fajult a vita, mert az elnök a gyűlés résztvevőinek egyik csoportját kommunista gangsztereknek nevezte. Végül is a rendőrségnek kellett beavatkozni és a rendet helyreállítani.

Hitler kancellár tegnap kihallgatáson fogadta Sheldtét, az acélszakos szövetség vezérét. A kihallgatás összefüggésben áll az acélszakos szervezetek feloszlásával. Piliannal az acélszakosok és a nemzeti szocialisták között rendkívül elmérgesedett a viszony.

szin hadseregbe, ahol egy hadtest élén akar harcolni az abesszinek igazságos ügye mellett.

Abessziniában a háborus hangulat napról napra fokozódik, amire lényegesen hozzájárul Japán támogató magatartása.

Tegnap ünnepelték meg Addis Abeában az etíppiai császár 42-ik születésnapját. Másnapokig tartó ünnepekkel szokták megülni ezt a napot, most azonban, a háborus helyzetre való tekintettel, egészen szerényen emlékeznek meg az évfordulóról, amelyet korán reggel a fővárosban 21 ágyulövés jelzett. A déli órákban a palota tróntermében fogadta a császár előtt a hercegek hódolatát, majd a kormány tagjai járultak eléje, azután pedig a diplomáciai tisztelet fogadta az abesszin uralkodó. A demokraták üdvözlését Jansen belga követ, a diplomáciai tisztelet doyenje tolmácsolta. **Felünnö volt, hogy sem az olasz követ, sem pedig követségének egyetlen tagja sem vett részt a fogadáson.**

Az angol kormány igen fontos minisztertanácsot tartott, amelyen főleg az olasz-etíop viszály elsimitásának ügyével foglalkozott. A Daily Express értesülése szerint a minisztertanács úgy határozott, hogy **megengedi a fegyver kivittet, hogy Olaszország, mint Abesszinia számára.**

Angol politikai körök szerint a békés megoldás kilátásai nagyon csekélyek. Az Abessziniában levő angol hittérítőket a követség útján felszólították, hogy sürgősen hagyják el az ország területét, vagy legalább is családtagjaikat küldjék el. Az angol alattvalók védelme az angol követség feladata lesz és a követség megvédését homokzsákokkal igyekeznek megoldani.

Csodával határos módon menekült meg a katasztrófától a nemzetközi gyors

Beomlott a prahovai halálhid — A forgalmat átszállással és autobuszokon bonyolítják le

Bucurestiből jelentik: A nagy esőzések következtében megáradt a Valea Larga és a vasuti hid, kevéssel a brasovi gyorsvonat áthaladása után, beomlott. A közlekedést azonnal beszüntették és a személyforgalmat átszállással bonyolítják le. E célból az államvasutak egész autobusz parkot rendeltek ki és a kocsikon az utasokat Comarnicból Sinaia-ba szállítják. Macovel államvasuti igazgató munkásosztaggal a helyszínre érkezett, hogy a hidat minél előbb helyreállítsák. A nemzetközi gyorsvonatok Piatra Olton keresztül közlekednek.

Későbbi jelentés szerint Valea Larga hidját délelőtt 10 órakor az utóbbi napok esőzései következtében rendkívüli módon megnövekedett Prahova

Az olasz-abesszin viszály ügyében az olasz-japán ellentétek is egyre jobban kiélesednek.

Hivatalos tokiói jelentés szerint a japán mikádó az etíppiai császár mai születésnapja alkalmából táviratilag küldött meleghangú üdvözlést.

Minapi jelentés szerint Felsőolaszország több helyén viharos tüntetések voltak az abesszinek ellen. Milanoban a tömeg végigvonult a főbb uccákon, éltették Mussolini miniszterelnököt és szidalmazta a negust. Hasonlóan tüntettek Genuában is.

A félhivatalos Reuter-ügynökség jelenti, hogy az angol és a francia kormány megegyezett abban, hogy

a Népszövetség tanácsa a jövő héten, egy Litvinov által megjelölendő napon üljön össze.

A népszövetségi ülés előtt

Londonból jelentik: Az abesszin négy felesége felhívással fordult az angol nőkhöz, kérve őket, hogy igyekezzenek Angliát az abesszin álláspont elfogadására rábírn. A felhívás az abesszin királyné abeli kérelmét is magában foglalja, hogy erkölcsi támogatásban részesítsék ezekben a súlyos időkben.

Jólétesült körök szerint a Népszövetség tanácsa a népszövetségi alapokmány 15. cikkelyének értelmében ül össze. Ez a cikkely a tagállamok közötti viszálykodások elintézéséről intézkedik. A rendelkezések értelmében bármelyik fél a Népszövetség elé viheti az ívet, hogy itt megvitatás tárgyává tegyék. Ha a Népszövetség nem tud mindkét fél melegezésére való megoldási lehetőséget találni, jelentést hoz nyilvánosságra, ismerteti a helyzetet és megfelelő javaslatokkal szolgál. Ezután a többi tagállam feladata a kérdés rendezését szolgáló rendszabályok megállapítása.

hullámok magukkal ragadták. Petrov mérnök pályakocsival a helyszínére ment és megállapította, hogy a helyzet fenyegető. Az utolsó vonat negyed nyolc órakor ment át a hidon,

az a gyors volt, amely a csodával határosan kerülte el a katasztrófát.

Néhány perccel a bucaresti-i-oradeai gyors távozása után a hid második talpazata ledőlt és a hid a vízbe hajolt. Az éjszaka folyamán a Prahova rendkívüli mértékben megnőtt. A vonatok Timisoarán át közlekednek. A Budapest-Bécs-Páris közti gyors és az Orient Express a Craiova, Timisoara, Arad vonalon közlekednek. Sok személyvonat átszállással és autobuszok segítségével bonyolítják le a forgalmat.

Nyitott szemmel a román rivierán

Aradi nyaralók a Fekete-tenger partján. — Vidám élet Carmen-Sylvában — Ötszáz milliót érő lábfürdő.

Tizenegy órás ut a rapiddal Bucurestiiig, onnan három és félóra a Fulgerullal Constantáig. Közben a szem be nem telik a változatos táj sok gyönyörű néznivalójával: a soimosi és devai vár festői szépsége után Sighisoara olyan, mint egy kis Nürnberg, majd Predeal csodás fekvése fog meg, utána Smaia modern vadregényessége, a Pruhova völgye, Ploesti és a petroleumkutak erdői, Bucuresti a román Páris 12—14 emeletes felhőkarcolóival, buzatáblák végtelen ronaszaga, a Cerna-vodai hatalmas Duna hid rohannak el szemem előtt, s alig pöfög még egyet-kettőt a Pullmann vonat gőzmozdonya, máris előttem van Constanta, — a Fekete tenger. Első gondolatom, mikor meglátom, hogy igazságtalanság volt Fekete tengernek keresztelni, hiszen olyan kék, mint az Isten ege és olyan zöld, mint a legtisztább smaragd. Később magyarázta meg egy ott élő barátom, hogy valahol Baku környékén, ahol még a tengerfenék is petroleumforrásokat rejtget, ott fekete a színe, s innen kapta nevét.

Constanta szép, kissé keleties kinézésű város. Eleinte jobbra-balra néztem, villanyost kerestem, mert mindenütt hallottam a csilingelését, s jobban figyelve jöttem rá, hogy itt bizony nem villanyos csenget, mert olyan nincs, ellenben a konfliskocsok csengetnek éppugy, mint Aradon hé-opp csatakiáltásait hallatják. Óriási dokkok előtt tanúznak a nagy tengerjáró hajók és sloopok. A hajók zászlói nemzetközi összevisszaságban békésen lengedeznek egymás mellett: román, török, francia, magyar, olasz, jugoszláv. Mindegyik hajó egy külön ország — és milyen szép békésen vannak egymás mellett, csak egyetlen rendőrmotoros cirkál közöttük, mint vigyázó az osztályban. Megnéztem a török mecsetet. Tetszett a teljes egészét betakaró egy darabban szőtt piros perzsaszőnyeg.

Mamaia

autobusszal is, vonattal is tíz perc alatt érhető el Constantából. Hatalmas fővénye, öblös fekvése, a part melletti sekély vize olyan természeti adottságok, melyek elsőrendű strandfürdővé predesztinálták. A fürdőépület modernsége, a kitűnő zuhanók tömege, jó zene, tiszta napfürdőhelyiségek, jó és olcsó vendéglők a fürdőzők tizezreit vonzzák oda naponta. A bucarestii vikkenzők ezrei és ezrei özönlének szombatonként Constantába, s onnan Mamaiába. A vonatok lépcsőin és ütközőin szállófürtők módjára lógnak ilyenkor a tenger vize után vágyakozók tömegei. Constantától délre, alig néhány kilométerre fekszik

Eforia

és föle néhány kilométerrel délebbre a román tengerpart gyöngye: Movila-Carmen-Sylva. Eforia alig négy-öt éves. Csupa modern új szálloda és villa. Az egyik építész ötletességét dicséri a Hotel Bellona, mely párszáz lépcsőről figyelve úgy néz ki, mint egy nagy gözhajó, mely most készül felszedni a horgonyait és el akar indulni a tenger végtelenjére. A szálloda berendezése ultramodern, kezdve a két és félméter alacsony szobákkal és végezve az ezzel szemben megfizethetetlen árakkal. Eforia tíz év múlva lesz igazán szép, amikor a most ültetett fák már árnyékosak lesznek. Egyelőre a növényzet teljes hiánya miatt hátrányban van

Carmen-Sylva

mögött, mely 40 éves fürdőhely és ha nem is szépen, de mindenesetre sűrűn be van fásítva, ami által a tenger sós levegőjéhez ózondus léget is szív-

Szeplős, pattanásos,

/ májoltos, miteseres arcút hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

hat a fürdőző drága pénzéért. Öt év óta rendszeresen fásítják és parkirozzák ezt a csodás fekvésű fürdőt. Ebben Aradnak is része van, ugyanis Schweffer volt aradi főkertész végzi most a telep tervszerű kertészeti szepítését.

Carmen-Sylva gyógyászati adottsága egyedülálló az egész világon: a tenger és a Tekerghiol iszaptó közötti egy kilométer széles földszávon épült. Nem érdektelen, ha itt elmondom a fürdő létesítésének történetét.

Igaz mese a gyógytőről

Movila nevű gazdag bojár mintegy negyven évvel ezelőtt a földjein járván elfáradt és reumas lábait megáztatta a tóban. Kellemes üdülést érzett és naponta megfürdött aztán a tóban, s bekenne beteg végtagjait az iszappal. Néhány hét alatt teljesen kigyógyult súlyos reumájából. Vegyelemezte a tó vizét és iszapját és Európa leghíresebb szaktekintélyei megállapították, hogy a Tekerghiol tó vize és iszapja kénes, sós, jodos stb. összetételénél fogva tizenegy fajta betegség csodás gyógyforrása. Az ekonomikus gondolkodása Movila potom áron megvásárolta a tó egész környékét és megvetette alapját a mai nagylátogatottságú fürdőnek. Az öreg ur szobra ott diszeleg Carmen-Sylva legszebb helyén, míg fia, a ma is ottéló Movila Jon folytatta és kiaknáta apja tervét. Parceláztatta és méregdrágán eladta a telkeket, s bár a fürdőterület nagyobbik fele még mindig az ő tulajdona, beavatottak szerint eddig 500 millió leies vagyon ura lett az eladott telkek, valamint a gyógytő kihasználásából. Ötszáz millió nem kis összeg még leiben sem, s mindez egy lábfürdőből.

Huszezer fürdőző Carmen-Sylvában

Alig egy-két rendes és sok kritikán aluli szállodán kívül a modern új villák százai sorakoznak a tenger és tó között művészi rendtelenségben. A

Ultraviolette — Férfioldorádó

A strandolás reggel öt órakor kezdődik, mert mindenki ki akarja használni a reggel kilenc óráig tartó ibolyántuli sugarak gyógyító és barnító hatását. A sportlédi éppugy, mint a hatgyermekes családanya összes porontyaival, a triplatókájú nagymama éppugy, mint a platinaszőke bucarestii bárdémon, versenysietve igyekeznek a strandra a miniszteri osztálytanácsossal, a pókhasu vezérigazgató urral, a gigolóval és az éppen munkáját végző jazzdobossal. A strandra érve lázas sietséggel kapkodják le magukról pizsamájukat és adják át testüket az isteni ultraviolette sugaraknak. Nyolc óráig szinte senki sem fürdik, csupán igyekszik testéből minél többet mutatni a napnak. A gyerekek hadserege tornázik, egy, a román nyelvet szögedies dialektusban ropogtató mozgásművészeti tanárnő vezénylete mellett. Jónéhány felnőtt hölgy is a gyermekek közzé áll és együtt dolgozik velük. Bájós jelenetnek voltam fül és szemtanuja valamelyik reggel: egy csinos asszonyka is kedvet kapott a tornára és beállt a gyermekcsoportba. A nagy buzgalmas munkában, az egyébként is pikáns trikója felsőréséből kiesett egy testrésze, s midőn férje nagy ijedve odaszólt neki, hogy „édes fiam tedd vissza”, — őnagysága a legnagyobb flegmával felelte vissza, hogy „most nem érek rá”. Ilyenformán Carmen-Sylvában van minden, ami szemnek és száznak ingere, — mert a koszt is általában elég jó.

Játék, tánc, szórakozás

Tavaly építették 20 millió leiert az új kaszinó épületet. Itt bőven nyílik alkalma a fürdővendégnek pénze elvesztésére. Rulett, bakk, boul és nem tudom még hány féle játék folyik ott. Az emberek tolakodnak, hogy otthagyhassák pénzüket. A kaszinó tengerre néző teraszán nagyon jó jazz-zene hangjaira délután és este tánc van. Öreg, fiatal, boldog-boldogtalan igyekszik lerázni az ebédjét és vacsoráját. Miután Carmen-Sylva vendégei kö-

Íráselemzés az újságírók népünnepélyén

európai híró grafologus által 20 lei. Íráspróbák előreleadhatók az **Aradi Közlöny** kiadóhivatalaiban jelígre is. Analízis átvehető a vialában vasárnap délután 4—8-ig.

tengerhez közelfekvő villákban képesek 10 ezer leit is elkérni egy szobaért havonta, — természetesen élelmezése nélkül. Talán a borsos szobaár ez oka annak, hogy bár júliusban 20 ezer vendég tartózkodott Carmen-Sylvában, mégis alig lehetett villát látni, melyen ne lett volna „kiadó szoba” jelzésű tábla. Harmincezer vendég részére van bőven hely, s a sok „kiadó” tábla mutatja, hogy az árak nincsenek arányban a gazdasági válsággal.

A strand

öt kilométer hosszú, de alig 25—30 méter széles homoksáv. A fürdőzés díjtalan (hála Movilának.) A homok finom, fehér kagylóhomok, — jobb nincs sehol a világon. A partról száz lépésnyire még labalni lehet úgy, hogy gyermekek és nem uszók részére is ideális strandolási alkalom nyílik. A víz kellemesen üdítő, állandóan 20 fok Celsius körüli a hőmérséklete. A strand egyetlen hibája, hogy nincs zuhany. Allítólag jövőre már az is lesz.

Aradiak Carmen-Sylvában

Sok aradit is láttam, többek között Manole tanárt és bájos tanárnő feleségét, Neferu tüzéror-nagyot és nejét, Kiszely bankigazgató leányát, Grünstein Béláné, Rajz Magdát, Rácz Gyula gyártigazgatót, Leipnicker Bélát, a Dacia-Pallas igazgatóját, Pollák János magántisztviselőt, dr. Botis orvost, Lázár vasuti felügyelőt nejjével, Székely Zsigmondnét unokáival, Székely Zsuzsikával és Herold Gittivel és még sokakat, kiket ugyan nem ismerek név szerint, de mint látásból ismerősök egymásra mosolyogtunk azzal a boldog érzéssel: „ez is aradi”. Mindenfelé sok magyar szót hallani. Sokan vannak Ardeal minden városából itt magyarok, de számos csehszlovák magyar családot is megismertem, sőt magyarországiakat is.

zül a nők vannak erősen túlsúlyban, a férfiaknak nem kell petrezselymet árulniok sem a táncnál, sem egyebütt. Valószínűleg a nagy férfihány miatt jónéhány csinos lány állandóan férfiruhában jár és bokáját kackilásan összevágva kéri fel táncra a hölgyeket. Node van itt bőven ezzel szemben olyan férfi is, aki bár nem jár női ruhában, még sem számít legénynek a talpán. Azt mondják, hogy ez korjelenség. Én inkább körjelenségnek hívnám.

Fekete hadsereg és nudista telep

A fenti cím láttán senki se gondoljon arra, hogy talán az abbesszin hadsereg szállta meg Carmen-Sylvát. Az ottani fekete hadsereg a szurokfekete iszappal bekent gyógyulók ezreiből tevődik ki. Széttárt lábbal, égne emelt karokkal szarítják magukat a napon, hogy utána megfürdjenek a tóban. Vékony deszka kerítés választja el a női hadosztályt a férfi hadseregtől, bár szerintem ez fölösleges, mert szinte semmi különbség sem látszik közöttük. Egyformán olyanok, mint a mumusok.

A nudista telep jóval a fürdőtelep vége után van. Hölgyek (inkább öregebbek), urak (inkább fiatalabbak) Éva és Adámkosztümben sütkéreznek fügefalevél nélkül a napon és lubickolnak a tenger hullámaiban. Nem akarok erről az élményemről semmi többet írni, mint hogy egyidejűleg kétszer voltam nudista: először és utoljára.

Székely Lajos

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

Egy évre	Lei 840.—
Félévre	„ 420.—
Negyedévre	„ 210.—
Egy óra	„ 70.—

Vizsgálati fogságba helyezték Calatorescu bucuresti-i rendőr-kesztort — a devizacsalás ügyében

Megrendült Dumitrescu bankkormányzó állása a devizacsalási ügy miatt — Nacht és Vasilescu furcsa feljelentése —

Felfüggesztik Tony Ilescu mentelmi jogát

— Pop Valer igazságügyminiszter feltűnésikeltő nyilatkozata —

Bucurestiből jelentik: A lapok még mindig bőven foglalkoznak a 25 millió leies devizacsalás ügyével. Az ügy újabb eseménye volt az a feljelentés, amelyet — mint azt megtudtunk, — Vasilescu és Nacht a belgák ellen adtak be. Ebben azzal vádolják őket, hogy a két tröszt-megbizott a belga gyárak tudta nélkül, 50 millió leit akart keresni az árfolyam-differencián és törvénytelen módon bonyolították le az egész üzletet. A feljelentés kéri Starke és Mohler azonnali letartóztatását, azzal az indoklással, hogy addig, míg szabadlábon vannak, nem lehet kikutatni üzelmüket. Legfurcsább része azonban a beadványnak az a része, ahol egyszerűen követelik,

adjanak módot Calatorescu kvestornak, hogy az ügyben a nyomozást levezesse.

Calatorescu bünei

Ugyanakkor Calatorescut egész éjszakán át vallatták a vizsgálóbírói hivatalban, majd éjszaka két órakor az ügyészség egyik inspektorának szobáját bocsájtották rendelkezésére, azzal, hogy nem hagyhatja el az épületet, miután reggel újból rendelkezésre kell állnia. Ezzel kapcsolatosan érdekes cikket ír az Univerzális, amely megállapítja, hogy

Calatorescu játékbarlangot rendezett be a sárga kerület kvesturáján, saját lakása mellett és azt egyik közeli rokona vezette.

Nagy összegekben folyt a szerencsejáték ebben a helyiségben, amely rendőrségi védelem alatt működött. A cikk hatalmas feltűnést keltett a fővárosban.

Miután beigazolódtott, hogy Nacht és Vasilescu feketevalutások csakugyan folytattak eredménnyel kecségető tárgyalásokat a belgák ügyében a Banca Nationala devizaosztályán, ez a körülmény a bucuresti-i sajtó szerint rossz fénybe helyezi a Banca Nationala uralkodó rendszert, mely lehetővé teszi, hogy notórius családok milliós ügyekben járjanak el a jegybank központjában. A fővárosi lapok azt írják, hogy Dumitrescu bankkormányzó állása megrendült az ügyből kifolyólag s Pop Valer igazságügyminiszternek a fővárosba való visszaérkezése után, a bankkormányzót is megidézik a vizsgálóbíró elé. A vizsgálóbíró különben lépéseket tett Toni Ilescu szenátusi alelnök mentelmi jogának felfüggesztése érdekében is.

Ujabb fordulat az is, hogy hétfőn feljelentés érkezett Nacht és Vasilescu ellen egy olasz

Kitört a Stromboli

Irtózatossá pánik a lakosság között

Rómából jelentik: A Stromboli tűzhányó, amelyet már a szakértők is kialudt vulgánnak minősítettek, tegnap délben fél kettőkor váratlanul működni kezdett. Irtózatossá dörög rázta meg a hegyet, amelynek csucsából hatalmas üstfelliő tört elő, majd sűrű hamueső borította be az egész vidéket, amelyre éjszakai sötétség borult. A környékbeli lakosság körében irtózatossá pánik keletkezett, egyes falvakból menekülni kezdtek, bár a hamueső nem érte el a lakott vidékeket.

cégtől is. Az Oreste Biauchi olasz cég feljelentése szerint a szélhámosok tőlük is hat és félmillió leit zsaroltak ki.

Ma reggel Calatorescu kvestort szigorú őrizet alatt átkísérték az ügyészségről a vizsgálóbírói hivatalba, ahol Linzenmayer mérnökkel szembesítették. Manea ügyész ma döntött Calatorescu ügyében és elhatározta vád alá helyezését, csalásban való bűnrészesség címén. Súlyosbító körülményként vette az ügyész, hogy magasrangú állami tisztviselőről van szó, akinek hivatala üldözni a bűnt és visszaéléseket. A kvestor a vád alá helyezés után is megmaradt tagadása mellett és leszögezte, hogy nem kapott pénzt Vasilescutól, akinek csupán baráti szívességet tett. A kihallgatás során a vizsgálatot vezető hatóságok tudomására hozták Calatorescunak, hogy kezükben van az a váltó, amelyet a svéd vállalatoknak adott, mire a kvestor azt válaszolta, hogy csupán kezességét vállalt Vasilescuért, ily módon biztosítva a kifizetett honoráriumot, ha a vállalt intervenció nem sikerül. A kihallgatás befejeztével

a vizsgálóbíró közölte Calatorescu rendőr-kesztorttal hogy vizsgálati fogságba helyezi.

Déli fél három órakor Calatorescut a vacaresti-i fogházba szállították és holnap dönt a vizsgálati fogság ügyében az ilfovi törvényszék vádtaácsa. A belügyminiszterium a bünyügyi eljárás befejeztéig felfüggesztette Calatorescut állásától. A fogházban a kvestort külön szobában helyezték el, hogy ne léphessen érintkezésbe Vasilescuval és Nacht-al.

Ujabb bucuresti-i jelentések szerint a tegnap éjjeli kihallgatás után kezd világossá

Tizenöt napon belül megtartják a főtárgyalást

Valószínűnek tartják, hogy a deviza-csalás ügyében

tizenöt napon belül megtartják a főtárgyalást, mert ezzel is elrettentő példát kívánnak szolgáltatni.

Calatorescu rendőr-kesztort már meg is nevezte védőügyvédjét: S. Costachescut. Pop Valer igazságügyminiszter úgy intézkedett, hogy legkésőbb 4—5 napon belül fejezzék be a vizsgálatot és az ügy iratait tegyék át a törvényszékhez. Calatorescu rendőr-kesztortnál egy nő fényképét találták, akinek nevét azonban a rendőr-kesztort nem akarja elárulni. Ennél a nőnél ugyanis Calatorescu másfél millió leit helyezett el.

Pop Valer igazságügyminiszter, aki tegnap tért vissza a fővárosba, a nagy feltűnést keltett deviza-csalási ügygel kapcsolatban a következőket mondotta a Viitorul munkatársának:

— A bíróságok szervezéséről szóló törvény 45. paragrafusa értelmében az igazságügyminiszter a közbiztonság, vagyis az ügyészi kar feje. Ebben a minőségben az igazságügyminiszter köteles ellenőrizni, hogy az ügyészség habozás nélkül teljesítse a törvényben előírt kötelezettségeit, ami a bűnösök és bünesetek nyomozását, felderítését és vizsgálatát illeti. Nem tartozik azonban az igazságügyminiszter hatáskörébe, hogy személyesen és közvetlenül beleavatkozzon a büntények vizsgálatának menetébe. Az ügyészség és a vizsgálóbíró teljes szabadságban és teljes felelősséggel dolgoznak.

Ami a most folyamatban levő és a közvéleményt méltán felháborító bünyügyet illeti, nincsen egyetlen olyan ok sem, amely indokoltá tenné személyes közbelépésemet.

Az igazságszolgáltatás nagy erőfeszítéseket

Ez az alma „makk”-es széges, mert belül teljesen tiszta. Mi, emberek is makk-egészségesnek éreznék magunkat, ha belső szerveinket megfelelően ápolnók! Gondoljuk meg, hogy kb. 500 liter vér folyik át mindennap az ember veséin és akkor megértjük, hogy mennyire fontos a vesék, a hólyag és vizelet-utak időnkénti alapos és rendszeres kitisztítása Helmitol tabletták által.

HELMITOL

a belső szervek higiénizálásához

derülni Calatorescu volt rendőr-kesztort szerepe a 25 millió leies devizacsalásban.

Calatorescu megkísérelte, hogy magas állású személyeket is magával rántson ez azonban nem sikerült és a tegnapi minisztertanácson elhatározták, hogy a törvénynek szabad folyást engednek.

A minisztertanácson már résztvett az igazságügyminiszter is, aki Ardealból érkezett.

Éjszakai kihallgatás után . . .

A tegnap éjjeli kihallgatás után, amely 5 óra hosszat tartott, az ügyész tudomására hozta Calatorescunak, hogy nem távozhat az épületből, mire a rendőr-kesztort azt kérdezte, feltétlenül szükséges-e ottmaradása. A válasz igenlő volt. Calatorescu egész éjjel ébren volt, szünet nélkül cigarettázott és feketekávéval ivott. Mohler és Starke belga pénzemberek tegnap elutaztak az országból és érdekeik képviselőit egy neves bucuresti ügyvédre bízták.

Pop Valer igazságügyminiszter magához kérte Pacurariu főügyészt, aki a devizacsalási ügyben a vizsgálatot vezeti és felvilágosítást kért tőle az ügy minden fázisáról, majd Tatarescu miniszterelnökkel és Inculet belügyminiszterrel tárgyalt, akiket részletesen informált az ügy állásáról.

tett a tényállás felderítése végett és az eddig foglaltatott intézkedések azt bizonyítják, hogy az igazságszolgáltatás teljesíti kötelezettségét. A közvélemény nyugodt lehet. A bíróság világosságot derít erre az ügyre és felelősségre vonja az összes bűnösöket, bárkik is legyenek azok. A jövőben is, ugyanugy, mint a múltban, biztosítani fogom a vizsgálat és a nyomozás teljes függetlenségét és szabadságát.

Ma délután hat órára Tony Ilescut, a szenátus alelnökét megidéztek a vizsgálóbíróhoz. Tony Ilescut Stanescu vizsgálóbíró a deviza-csalás ügyében hallgatta ki.

CORSO CENTRAL
5 és 7¼ órakor 1 és 3¼ órakor
Premier! Metro sláger! Premier!
A végzet asszonya
A „Hotel Imperial”, „Varsói bál”, „Vata Hari” testvérfilmje
Myrna Loy Lionel Atwill George Brent

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órakor
Ma utóljára!
Keltős műsor:
1. CHAPLIN utolsó néma filmje:
„CARMEN” paródia.
2. **A harcos karaván**
Főszereplői: Randolph Scott és Gail Patrick
Jön: **Virul a határ** (Grün ist di Heide)
Főszerepekben:
Peter Voss, Camilla Spira, Fritz Kampers

CSAK AZ ODO-RO-NO

HASZNALATÁBAN BIZZON!

Odorono az egyetlen eredeti amerikai készítmény a hőnaldzadás és ennek kellemetlen szagának megszüntetésére. Az Odorono egy tudományos alapon előállított készítmény, amely meges mindenemül — a bőrre ártalmas szobás anyagotól, bőrkéregest nem okoz. Odorono meg óvja föllettjét az izzadás okozta pezséktől és megakadályozza a ruhanyagot az izzadság okozta rongálódástól. Előrelátó högyek nem kísérleteznek ismeretlen készítményekkel, mert saját tapasztalataiktól tudják, hogy csak az ODO-RO-NO készítményben bízhatnak, amely biztosan előnyös megjelenésüket, megóvja a tolettet s amellyel az eredmény minden esetben biztos. Odorono-t hetenként kétszer kell használni.

FONTOS: Utasítson vissza minden olyan Odorono-üveget, amelynek nyaka körül nincsen ott a légmentesen elzáró ellenőrzőszalag, Odorono-felirattal. Utasítson vissza minden más készítményt. Kérjen csak valódi Odorono-t.

Vásárlókönyvelet: Soc. Gen. de Parfumerie si Producte Chimice S. A. R. Bucuresti, Strada Lutetana No. 6. — Telefon No. 3-68-68.

Hanau asszony csodálatos élete és tragikus halála

Miért menekült a halálba a huszadik század legzseniálisabb üzletasszonya

Hanau asszony, a Gazette du Franc bohrányának a halálba menekült hősnője, most már nem tiltakozik többé a személye körüli vádak tömege ellen. Ha csak öngyilkosságát nem tekinthetjük egy utolsó, tiltakozó aktusnak meghurcoltatása, megalázása és a háromszentes börtönbüntetés ellen. Mert Hanau asszony még a börtönben sem szűnt meg harcolni a titkos és nyílt ellenségeivel szemben.

Ez az alig középtermű, negyven éven felüli, csunya szemüveges asszony, millió és millió kisegyzisztenciát és ezen kívül egy csomó politikai és közgazdasági nagyságot vont ellenállhatatlanul lángeszmejének a büvkörébe. Olyan emberek segítettek zavaros üzleti céljai elérésében, mint Poincaré, Mussolini, Cherou, Loucheur, Barthou, Tardieu és más világhírű nevek viselői. Miniszterek, uzsorások, képviselők, hivatásos kártyások, bankhatalmasságok, arisztokraták, újságírók, börzeügynökök, a francia tudományos akadémia tagjai voltak akaratlanul szereplői a nagy bábjátéknak, amelynek bábuit még a börtönből is Hanau asszony rángatta zsinegen.

Hanau asszony, aki oly ragyogó logikával, maró gunnyal és temperamentummal védte magát a bíróság előtt, fiatal korában sem lehetett szép. És mégis husz éves korában egy férfi szépségideál megtestesítője, Bloch Lázár vette feleségül. Bloch Lázár játékos, szoknyavadász, kéteshírű éjjeli lokálok törzsvendége volt, kifelé azonban kifogástalan dzsentlemén. Két évtizeddel később, amikor a férj már a vádlottak padján ült, külseje még mindig kifogástalan volt. Az életmódja sem változott. A vizsgálati fogságban kártyapartikat rendezett, ahol partnerei a fogházorok voltak. Étvágya sem hagyta cserben. A házasság megkötése után feleségének 300 ezer frankos hozományát elverte, a hozománnyal együtt uszott el az a nagy textilüzlet is, amit a nő édesapjától örökölt.

Gyöngyvirágillat a vádlottak padján

Martha Hanau a válás után is nagy szeretettel beszélt férjéről, ilyenkor ez a máskülönbösen rideg, megfontolt üzletasszony érzégsős lett.

— Lázár olyan kitűnő elárusító volt, amilyent azóta sem láttam. Senki sem tudott olyan sikerrel akvirálni, mint ő — mondotta ilyenkor a feleség lágy, könnyítatott hangon.

1911-ben, amikor a hozomány eluszott, a „szép Lázár“ utazói állást talált. A sovány jutalékból azonban az elkényeztetett házaspár nem tudott megélni. Már akkor jelentkezett Márta asszony kiváló üzleti zsenije. Két munkánővel kis műhelyt rendezett be, ahol parfümöt készített. Amilyen arányban csökkent az elegáns férj keresete, annál gyorsabb tempó-

ban épült ki az asszony parfümüzlete, amely hamarosan gyárrá fejlődött ki. A gyár egy év múlva már 200 munkást foglalkoztatott. Lázár végül is utazói állást vállalt a felesége gyáránál. Ez talán azzal is magyarázható, hogy az illatszerek mindig a gyöngéi voltak és

a vádlottak padján is gyöngyvirág illatot terjesztett a törvényszéki teremben.

Minden fennben lett volna, Hanauék talán még most is boldogan élnek, mint közepes-jövedelmű francia kispolgárok, ha az asszonyban nem forrtak volna magasrátörő ambíciók. Álmában Hanau asszony gépekről, gyárakról, trösztökről, hatalomról, a világpiac irányításáról álmódott. Mialatt férje a fodrászokat és a droguistákat látogatta, amennyire erre ideje maradt a lóversenyektől, játéklubboktól és fu-

Hanau asszony legkalandosabb vállalkozása

Blochék most már gazdag emberek lettek. Márta asszony luxusautón jár és egy utla alkalmával autókatasztrófa éri. Hat hónapig fekszik a kórházban és

ez az idő elég ahhoz, hogy a virágzó gyárvállalkozás Lázár kezél között összeomoljon.

Az asszonynak mindent újra kell kezdenie. Most szappangyárat alapít. A hadakozó hatalmak megkötötték a békét, a hadseregszállításnak befellegzett és Hanau asszony óriási szappankészletét potom pénzért kénytelen kiárusítani. Az egész világ a spekuláció karmaiba veti magát. Telnek az évek, bizonytalansággal teli, keserű esztendő, közben a Hanau asszony és férje közötti viszony végképp elhidegül. Bekövetkezik a válás.

A spekuláció tombol Európában, valuták omlanak össze, közöttük a vesztes államok valutái után a győzteseké is. Kítör a frankpánk. Németország ezerszer borzalmasabb infláción ment keresztül, de a francia nemzet, amelynek ideálja a kistökés, nem tudja magát beleélni a pénz elértéktelenedésének a gondolatába. Franciaország legjobb erői összefognak, hogy az országot kirántás a hinárból. Így találkozik össze gróf Maurice Bernhard de Courville, a tudós nagyiparos, esztéta Márta Hanau asszonnyal, a hadseregszállítóval, Courville felismeri Hanau asszony üzleti zsenijét, s ebből az ismeretségből született meg a lapvállalkozás,

amelynek megnövekedése és összeomlása a háboru utáni korszak gazdaságtörténetének egyik legkalandosabb fejezetét képezi.

Gróf Counville megfelelő eszköz után kutatott, amellyel világgá kürtölheti társadalmi, politikai és gazdasági nézeteit. Hanau asszony pedig lapot akart alapítani, hogy befolyást gyakoroljon a párisi tőzsdére, amelyet évek óta

tó kalandoktól — Hanau asszony élénk tevékenységbe fogott.

Nyáron kitört a világháború és a háboru életrekellette a konjunkturát. Lázár idejében beteg lesz, egy régebbi szivbaja megmenti a frontszolgálatától. Milliók és milliók kerülnek a lövészárkokba, helyüket a gyárakban, az üzletekben az asszonyok foglalják el. Az asszonyok emancipációja rohamosan tör előre. Hanau asszony felismeri az asszonyok megnőtt vásárlóképességét és új receptjével elkészíti a „munkásasszonyok illatszerét“. Ez kitűnő üzletnek bizonyul, mert jó és olcsó. A találmány Hanau asszony a férfiakról sem feledkezett meg. Átlátja, hogy a harctéren időző, nélkülöző francia katonáknak valami melegítő táplálékra van szükségük. Új italt gyárt, amit „Rechan du Soldat“-nak nevezi. A hadügyminisztérium óriási mennyiségeket rendel belőle. A hadseregszállításon még senki sem ment tönkre. Márta asszony is nagy összegeket keresett.

Lázár kebelében ekkor felébredt a megalázott férj érvényesülési vágya. Amit az asszony tud, arra ő is képes — hangoztatja lépten, nyomon. Új italt kotyvaszt össze, rumból és kávéból készült keveréket. De vevőre alig talál, sőt kellemetlensége is lesz miatta, mert a vásárló közönség szándékos megtevesztése miatt feljelentik és a bíróság két heti fogházra ítéli. Csak amnesztia mentesíti a büntetést alól.

tanulmányozott. Találkozásuk mindkettőjükre nézve meghozta a megoldást. Hanau asszony Courville gróf pénzével vállalatot alapított, amely egy pénzügyi szaklapot adott ki: a Gazette du Franc-ot. Millió és millió francia kispolgár olvasta mohó éberséggel a lapot, onnan kapta „csallhatatlan tipjét“ a tőzsei manőverekhez. És a lap kitűnően bevált, millió ember került Hanau asszony varázslatos hatása alá, aki ugyszólván

korlátlan ura és királynője lett a párisi zughörzének.

A vállalat is nagyszerűen prosperált, tucatjával alakultak a vidéki fiókok és a kispolgárok korlátlan bizalommal bízták pénzüket Hanau asszonyra. Azután bekövetkezett a szegysenteljes, csunya bukás, amely a hősnőt börtönbe juttatta. Ennek részletei már nem tartoznak a riport mondanivalói közé. Hanau asszony a börtönből is körömszakadtával védte magát. De a nagybankok, amelyeknek részben pénzügyi műveleteivel, részben zszurnalisztikai tevékenysége erejével, halálos ellenségévé lett, legyőzték a kiváló minőségű és hihetetlen energiájú üzletasszonyt. Hanau asszony nem tudta elviselni legyőzetésének a szegysentét. Az évtizedes álm, gazdagságról és hatalomról semmivé vált és Hanau asszony a halálba menekült.

Az álláshalmozási törvény alkalmazása

Bucurestiből jelentik: Az álláshalmozási törvény alkalmazása kapcsán úgy döntöttek, hogy az elemi oktatásban részt vevő papok papi fizetésüket egészben, tanítói fizetésüknek pedig a felét kapiák meg a jövőben.

Ujabb leleplezések a Skoda-ügyben

Seletzky fellünetteltő vallomása Brasovban

Brasovból jelentik: Stanescu Ionel Bucuresti-i, Voina Petre és Enescu Dutu brasovi vizsgálóbírók vasárnap egész nap, majd hétfőn reggel kilenc órától déli 1 óráig hallgatták ki Seletzky Brunót. A vizsgálóbíró három részre osztotta az anyagot. Az első részt, azaz Seletzkynek az országba jövetelét már szombaton letárgyalták és Seletzky ezalkalommal igen értékes felvilágosításokkal szolgált. Most a második részt, azaz a fegyverszállítási szerződés előkészítését fejezik be. Itt a vizsgálóbírók egyrészt a parlament vizsgálobizottságnak Boila vagyonára vonatkozó anyaga, másrészt a Boilánál állítólag talált okmányok alapján irányították a vizsgálatot. Hétfőn délelőtt Georgescu Constantin és Popescu Constantin ezredesek szerepét tisztázták, akik előbb a fegyverszállítási szerződés előkészítői voltak, később a Iorga-kormány alatt, midőn Stefanescu Amza volt a hadügyminiszter, Seletzkyt elgáncsolni igyekeztek.

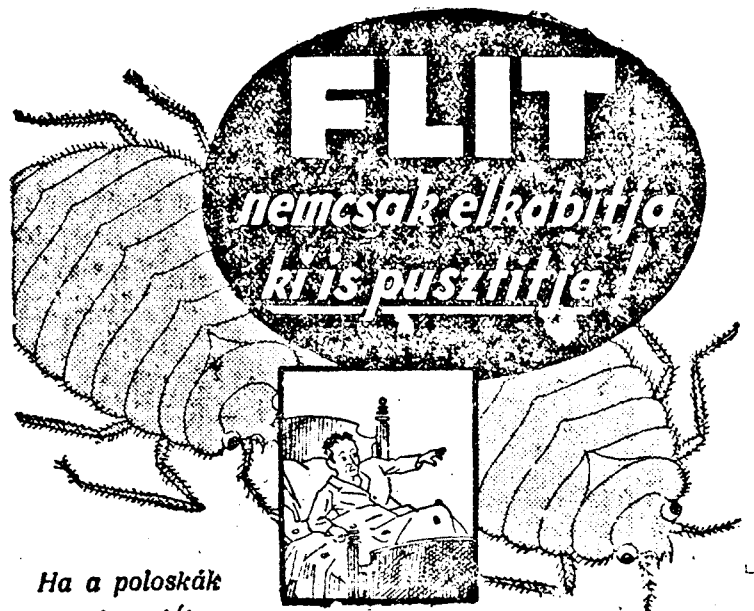
Seletzky ezalkalommal is igen érdekes és új részletet mondott el. Ami Boila vagyonának eredetét illeti, ezzel kapcsolatosan újabb személyekről volt szó a vizsgálat során. Magasállású politikai személyek kerültek szóba, s állítólag kiderült, hogy az a személyiség, aki Boila bányáit megvásárolta és aki a vagyonellenőrzési perben is szerepelt. Seletzky embere volt, így tehát a Boila-féle vagyonellenőrzési per és a Skoda-ügy közötti kapcsolatot a vizsgálat így szól információk — megál-

lapiotta. Hétfőn délután négy órakor rátértek a vizsgálati anyag harmadik szakaszára, a fegyverszállítási szerződés végrehajtására és annak körülményeire. A délelőtti kihallgatás során újabb személyek kerültek szóba, amelyek eddig nem szerepeltek a Skoda-üggyel kapcsolatban.

Stanescu vizsgálóbíró hétfőn este befejezte a vizsgálatot és az éjszaka folyamán Bucurestibe utazott. Innen pár nap múlva visszatér Brasovba, ahol újból kihallgatja Seletzkyt, a pótvizsgálat során esetleg kimaradt részleteket illetőleg.

Kalandos szökési kísérlet a cernauti-i börtönből

Cernautiból jelentik: Jelenítettük annakidején, hogy Frangopol Stefan nemzetközi szélhámost a rendőrség abban a pillanatban tartóztatta le, amidőn a cernauti-i repülőtéren egy Lengyelországba induló gépbe akart felszállni. A szélhámost azóta a rendőrségi fogdában őrizték, ahol örültséget szimulált. Vasraverték, mert alaros volt a gyanu, hogy ismét szökést fog megkísérelni. Hétfőn reggel cellájának ajtaján dörömbölt és amidőn Goletz Vilmos fogházor az ajtón belépett, a bűndita bilincsel oly erős ütést mért a fogházor fejére, hogy az eszméletlenül terült el. Frangopol ezután végig rohant a folyosón és az egyik nyitott ablakon keresztül az udvarba ugrott, de olyan szerencsétlenül, hogy lábát eltörte.

Ha a poloskák nem hagyják aludni

Ne vesztesse idejét kísérletezéssel, használja a legjobb rovarirtószert.

Ha azt hiszi, hogy megszabadulhat a fátetűtől, vagy poloskától egy akármilyen rovarirtószerral, feleslegesen fecsérel idejét és pénzét.

A fátetűk és poloskák kipusztításához, az összes rovarirtószerek közül, a legerősebbre van szüksége. Ha eredményt akar elérni, használjon FLIT-et!

FLIT: biztosan, tökéletesen és örökre kipusztítja a rovarokat!

Nem hagy foltot.

Kérje mindig a fekete szalaggal ellátott, katonai védjegyes, sárga pléhdobozt.

Szorjon szét
FLIT
PÓRT

A FLIT rovarirtópor tökéletesen kipusztítja az összes rovarokat, mint: hangyákat, svábbogarakat, poloskákat, tetűket, bolhákat, sőt a kutyák bolháit is tökéletesen kiirtja.

PÁRATLAN SIKER

Budapestről és Bécsből jelentkeztek

résztevők lapunk aldunai és feketetengeri társasutazására

Aki munkában tölti életét, egészségét konzerválja azzal, hogy lelkiét és testét felfrisíti az utazással.

Aki célszerű időbeosztással kényelmesen akar utazni és súlyt helyez arra, hogy előirányozott költségvetését ne lépje túl, aki a menetrendek labirintusa tanulmányozásának időrabló munkáját kerülni óhajtja, aki tökéletes üdülést és nyaralást kíván, aki szállodáját, ellátását és szórakozását előre biztosítani akarja, aki idegesen gondol borraivaló-zaklatásokra és tapasztalatlanságból eredő felesleges kiadásokra, csak úgy nyer megnyugvást, ha lapunk augusztus 4-i társasutazásához csatlakozik.

Hiszen alig két hete, hogy lapunk hasábjain ismertettük nyaralásunk részletes akcióját, már nemcsak a belföldön, hanem a messze külföldön is visszhangra talált. Így rövid egymásután kapjuk az érdeklődő leveleket Budapestről és Bécsből, ahonnan már a mai napig is többen jelentették be részvételmüket aldunai és feketetengeri utazásunkra. Éppen ennél fogva voltunk kénytelenek a jelentkezési határ időt megrövidíteni, mert a külföldi jelentkezések éppen olyan méreteket kezdenek ölteni, mint a belföldiek. Jelentkezéseket tehát július 27-ig, illetve szombat este 7 óráig fogad el lapunk utazási osztálya.

Csoportunk, mint már többször közöltük, augusztus 4-én indul és tíz teljes napi tengeri nyaralás után, kipihenve és idegileg felrisszülve tér vissza. Az utazás teljesen külön kocsikban történik, ami kényelmet és megnyugvást biztosít. A tiznapos nyaralásban bennfoglalattuk:

a vasuti jegy oda-vissza, naponta bőséges és változatos háromszori étkezés, elsőrangú szálloda, strandbelépőjegyek, körutazások borraivalók és a legváltozatosabb szórakozások.

A fenti gondosan összeállított program mellett tehát meglepő az a nagyvárnyu érdeklődés, amely országhatárokon túl is megnyilvánult, mert hiszen könnyen kiszámítható, hogy egy ilyen utazás,

amelyet 2.950 leiert nyújtunk, minimálisan nyolcezer leibe kerülne, ha valaki egyénileg nyaral a tengerpartján.

Természetesen emellett, hogy társasutazás, egyéni kényelmet biztosítunk utasainknak.

Jelentkezésnél az összeg fele előre fizetendő, míg a hátralékos összeg 3 nappal az indulás előtt. Mindennemű felvilágosítást szívesen nyújt lapunk utazási osztálya.

Súlyosan megbetegedett az aradi fogházban dr. Kis Sándor vágóhídi igazgató

A fogház kórházában helyezik el az igazgatót.

Néhány nappal ezelőtt dr. Kis Sándor aradi vágóhídi igazgató súlyosan megbetegedett az aradi fogházban. Az igazgatót nyomban orvosok vizsgálták meg, akik megállapították, hogy dr. Kis kezdődő trombozissal szenved. Az orvosi vizsgálat után dr. Hentiu Ioan védő megtette a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy dr. Kis kórházba szállítsák és megfelelő orvosi kezelésben részesüljön. Az igazgatót az ügyészség kórházában helyezik el, miután a közkórházban, vagy magánstanatóriumban történő elhelyezés túlságosan nagy költséggel jár. Így éjjel-nappal egy fogházornek kell mellette tartózkodnia, ami nappal óránként 20, éjszaka 40 leibe kerül, átlagosan tehát napi 600 leies költséget jelentene a fogházor, a kórházi, vagy stanatóriumi költségeken kívül.

KARLSBAD

Gyomor és bélbajok, epekövek, epebántalmak egyetlen világhírű gyógyhelye. —

Minden kényelem. Bucurest—Arad—Karlsbad direkt személy-vagon átszállás nélkül.

PUPP HOTEL

és dependenciái a legmagasabb igényeket is leszállított árak mellett elégítik ki. 3649

HIREK

Falusi szenzáció

Van itt Aradmegyében egy kis község. Jobban mondva, nem is község, hanem amolyan telep. Hegyi románok lakják, akiket most pár éve telepítették ide. Kaptak egy pár hold földet, adómentességet és most úgy, ahogy boldogulnak. Papjuk, tanítójuk már van, a hivatalos teendőket a szomszéd falu jegyzője végzi el, aki hetenként egyszer, kétszer egy-egy félnapot tölt a telepeselek között. Csendes emberek, igénytelenek, maguk verték, építették kis vályogházait. Van köztük, aki okosan, ügyesen gazdálkodik, már kicsit megszédte magát. Értsd: Van egy kicsiny tejelő tehene és egy sovány, csapzott malaca, amit nem kis illúzióval „hízó”-nak nevez.

Hát ebben a faluban történt a következő eset: Kint volt a jegyző és valami kis ügyben összehívta az értelmesebb embereket, az úgynevezett „községtanács”-ot. Ott volt a pap is, aki egészen fiatal ember. A teológiáról egyenesen ebbe a kis parokiába került.

Nem fontos milyen úgyről volt szó. Elég az hozzá, hogy a népnek pénzébe került volna. Közügy. Aldozni kell!

A jegyző előadta a dolgot. Elmagyarázta szépen, miért van rá szükség, mik az előnyei. Az ambiciózus pap segített neki. Aztán a jegyző feltette a kérdést: Ennyibe, meg ennyibe kerül, tehát esik egy házra ennyi, meg ennyi. Akarják-e?

A parasztek a fejüket vakarják. Hümmögnek. Minden rendben volna, csak fizetni ne kelljen. De hát a jegyzőnek, papnak tekintélye van. Mégsem mernek nyíltan nemet mondani. Csak sugdosnak maguk között.

A jegyző türelmetlen, még sok elintézni valója van, siettetni a dolgot. Nem futja ennyi idő ilyen kis ügyre.

Az emberek csoportokba verődnek, halkán tárgyalnak maguk között, aztán mind hangosabbra fordul a szó. Vitatkoznak. Egyszerre hárman is beszélnek. Méltatlankodnak.

De mi ez? A jegyző is, a pap is, — mindkettő főiskolát végzett, intelligens, művelt ember — elképedve néznek egymásra. Hiszen ezek az emberek nem románul beszélnek! Teremtő Isten, hát milyen nyelven beszélnek?!

A jegyző olyan szemekkel bámul a parasztságra, mint aki víziót lát. A pap pedig, aki nemrégiben még az iskola padjait faricskálta, lázasan igyekezett visszaemlékezni a tanult nyelvekre és szemei meredten tapadtak az emberek szájára, amelyről peregték, folytak, ömlöttek, zuhogtak az idegen szavak.

— Te jó Isten! Ezek a parasztek angolul beszélnek! Az a csoport meg ott a sarokban franciául!

A jegyző, meg a pap annyira elképedtek, annyira megdermedtek ettől a bábeli hangulattól, hogy megzavarodva magukra hagyták az intellektuális parasztek. Szinte menekültek.

... Később kiderült, hogy az idősebb telepeselek közül sokan voltak kinn hosszabb ideig Amerikában, a fiatalok pedig pár év előtt Franciaországban dolgoztak vasut és utépítésnél...

... Szegény jegyző elkeseredve mesélte kollégáinak. Ha az én parasztsáim azt akarják, hogy ne értsem meg, miről beszélnek, egyszerűen angolul, vagy franciául kezdenek csevegni...

Igy történt.

Nekünk kell a szomszédba menni egy kis szenzációért..

m. l.

— **DERÜLTEBB IDŐ.** Lassu felmelegedés, a szél gyengülése. Derültebb idő várható.

— **ZÜRICHI ZARLAT:** Páris 20.23 és fél, London 15.17, Newyork 305 és háromnegyed, Milánó 23.00, Amszterdam 207, Berlin 123, Bécs —, Prága 12.69, Varsó 57.75, Belgrád 700, Budapest —, Bucuresti 305.

— **Az Ilfovi prefektúra új vezetője.** Bucurestiből jelentik: Florescu adminisztratív vezérfelügyelőt megbízták az ilfovi prefektúra teendőinek ellátásával a lemondott Ion Ghiata helyébe.

— **A tanítók fizetése.** Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszter eljárt, hogy a tanítók júliusi fizetésének kiutalásával egyidejűleg a májusi és júniusi elmaradt fizetéseket is kiutalják.

— **Cantacuzino Moszkvába repül.** Bucurestiből jelentik: Bazu Cantacuzino, a kiváló pilóta a közeljövőben Moszkvába repül, ahol propaganda-mutatványokat végez a Flest márkájú repülőgépek érdekében. Ezeket a gépeket ugyanis ő képviseli. Augusztus 2-án Bazu Cantacuzino Bibescu herceggel együtt Berlinbe repül.

— **Lecsapolják az ausztriai mocsaras területeket.** Bécsből jelentik: Az osztrák kormány a nagy munkaterv keretén belül elhatározta a Felső-ausztria és Salzburg tartományok között levő mocsaras terület lecsapolását. A tervek szerint 1650 hektárnyi terület válik majd értékesé, ahol munkanélküli családokat fognak letelepíteni. hogy azok ott földműveléssel foglalkozzanak. Erre a nagy munkára a szövetségi kormány 3 és fél millió schillinget irányzott elő.

— **Repülőkatasztrófa.** Londonból jelentik: Egy angol utasszállító repülőgép tegnap Wales és Cornwall között lezuhant. A gép két utasa és a pilóta meghalt.

— **Nyugalom Belfastban.** Belfastból jelentik: Tegnap a városban aránylag nyugalom uralkodott. A letartóztatottak száma 112-re emelkedett. Írország más részein tovább tart a katolikusok és protestánsok harca. A limeritzki protestáns templomot felgyújtották.

— **Borzalmas hőség Örményországban.** Moszkvából jelentik: Egész Örményországban leirhatatlan hőség uralkodik. Napon 73 fok a meleg, míg árnyékban 59.

A halál hedvence

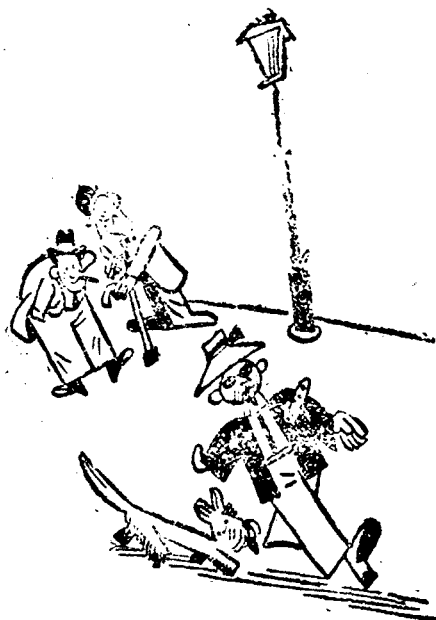
Az angol Fairey-repülőgépgyár elkészítette a világ legelőkeltebb egységese harci repülőgépét, amelynek pilótája a gép vezetésén kívül egyszerre négy gépfegyvert és egy gyorstűzelő gépgépet is kezel. A gép kormányzóeszköze felett van egy ravasz és jobbkéz felől 5 kapcsoló, mind-egyik fegyver számára egy-egy. A kapcsolók és a ravasz olyan viszonyban állanak egymással, mint az orgonán a regiszterek és a billentyűk. A pilóta a kapcsoló befordításával beállítja a tetszésszerű fegyvereket és amíg újat a ravaszon tartja, addig a bekapcsolt fegyverek szakadatlanul tüzelnek. Az ágyú percenként 300 darab 20 milliméteres robbanógránátot lök ki a légcsovar üreges kerékvágányon át, úgy, hogy a pilóta pusztán ujjának nyomásával percenként 2700 lövedékből álló acélzápot fecskendezhet minden irányba. Mind az 5 fegyver óránként csak másfél kilométerrel lassítja a gép repülését, amelynek legnagyobb sebessége óránként 405 kilométer, illetve bukórepülésben 704 kilométer.

— **Rendkívüli hitel a repülőgépjárára.** A városházára ma megérkezett a belügyminisztérium értesítése, amellyel jóváhagyta a repülőgépjárára megszavazott 150.000 leies rendkívüli hitelt. Az új repülőgépjárára tovább folytatják a munkálatokat és rövidesen befejezik a vármű, illetve váróterem építését.

— **Halálozás.** Özv. Dávid Vilmosné rövid szenvedés után 60 éves korában elhunyt. Temetése szerdán, 24-én délután 3 órakor lesz a zsidó temető halottasházából. Az elhunytban dr. Hersch Andorné édesanyját gyászolja. (Részvéltáogatások mellőzése kéretik). 4204

— **Üzembe helyezik a zami rézbányát.** Zamról jelentik: A zami rézbányát, amely jelenleg a „Societatea Cuprifera Romana Zam” tulajdona, a közeljövőben üzembe helyezik. A bányát és a gyárat egészen új gépekkel szerelik fel és a megindulással kapcsolatos munkálatokra közel 50 millió leit áldoznak.

Skóciában

— **Ismeri ezt az urat? Miért lép ilyen nagyokat?**

— **A szomszédom. Kiszámította, hogy így csak feleannyi cipőtalpat koptat...**

Julius 28-án Aradon játsza első selejtező mérkőzését az AMEFA

A nemzeti bajnokság bizottsága ma esti ülésén kisorsolta a selejtező mérkőzések színhelyét és időpontját. A sorsolás eredménye szerint az első mérkőzést Aradon játsszák le az AMEFA és a Juul csapatai, míg a második mérkőzés augusztus 4-én Petrosaniban kerül lejátszásra a két csapat között. A sorsolás az AMEFA szempontjából kedvezőtlen, mert előnyösebb lett volna, ha az aradi csapat a második mérkőzést játszhatja otthonában.

— **Kettős eljegyzés egy előkelő aradi családban.** Az aradi Szibeniiszt Resch Frigyes nyugalmazott családjában érdekes kettős eljegyzést ünnepeltek. Az ezredes két gyönyörű leányát: Szibeniiszt Resch Fernandát és Augusztát egy napon jegyezték el. A nagyobbik leány Fernanda, angol nyelvtanárnő Bécsben az egyetemi évek alatt ismerkedett meg vőlegényével dr. Weisz Ferenc vegyész-mérnökkel. Az ismeretségből csakhamar szerelem lett s a fiatalok levélileg kérték a szülők beleegyezését a házassághoz. A szülői áldás meg is érkezett, amikor a kisebbik leány Augusztát, aki a bécsi egyetem orvosi fakultásának harmadéves növendéke feleségül kérte meg dr. Haszmann Kurt egyetemi magántanár, a bécsi klinika vezető-orvosa. Azonnal értesítették táviratilag a szülőket, akik jóvendőbeli vejükrol a legkitünőbb referenciákat kapták s így boldogan egyeztek bele a házasságba. A két menyasszony a jövő hónapban érkeznek haza az esküvői előkészületek elrendezése végett, mert rövidesen megtartják a kettős esküvőt. A Szibeniiszt Resch-családot a rokonok és ismerősök a szerencsekívánatok özönével halmozták el.

— **Clujra szállítják Popovici képviselő kiskorú gyilkosait.** Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt történt, hogy Popovici képviselő kiskorú gyilkosait: Dinescut, Rascanut és Grigoriut meglátogatták rokonaik. Dinescu egyik rokona megütötte a szolgálatot teljesítő őrt, amikor ez arra kérte, hogy engedje magát megmozogni. Az őt visszaütötte, úgy, hogy az incidensből botrány keletkezett. Az igazságügyi hatóságok ezért úgy intézkedtek, hogy a három kiskorú gyilkost Vaca-restiből a cluji börtönbe szállítsák.

— **Tizenöt éves betörőkirály.** Cernautiból jelentik: A kiskorú betörők királya: Gusmanciu Iosif, aki fiatal kora dacára — mindössze 15 éves — sorozatos betörésekért az aiudi fogházban töltötte ki büntetését. Hetekkel ezelőtt egy Jaszgsevski nevű betörő társaságában megszökött és Cernautiba menekült. Vasárnap éjjel társával együtt betörésen érték, de a háztetőkön keresztül sikerült elmenekülniük. A hatóságok emberei mindvégig nyomukban voltak és tegnap reggel az egyik bozóttban Gusmanciuot megtalálták, ez azonban menekülni igyekezett, mire az egyik rendőr utána lőtt és fején megsebesítette. A 15 éves betörőkirályt haldokolva vitték a kórházba.

— **Dr. Ujhelyi hazaérkezett, újból rendel.**

— **A magyar „Gyöngyösbokréta” visszaérkezett Londonból.** Budapestből jelentik: A reggeli bécsi gyorsal egy különkocsiban visszaérkeztek Budapestre a magyar „Gyöngyösbokréta” csoport tagjai, akik a londoni nemzetközi táncbemutatón olyan nagy sikerrel szerepeltek. Az egyszerű falusi parasztleányokból s legényekből álló csoportnak a legnagyobb élmény a tengeri út volt. De nagyon megcsodálták a Tower is, ahol VIII Henrik angol király lefejeztette feleségét. Meghatottan beszéltek arról a szívélyes fogadtatásról, a melyben őket az angol közönség részesítette.

— **Elhásjasodásnál, közhvényénel és cukorbetegségénel, oxaluria és phosphaturia képződésénel, hugasvas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést.**

— **Alpár Gitta londoni szerződésessége.** A Londonban tartózkodó magyar primadonna, Alpár Gitta szerződést kötött, hogy ősszel eljátsza Brodszky Miklós „A szerelmes királynő” című operettjét. Az aláírt szerződés után Alpár Gitta kitűnő filmajánlatot kapott és az operett-vendégcsereplést egy évre el akarta halasztani. Ezt az elhalasztást a színház igazgatósága nem akarta megvárni. Miután Alpár Gitta úgy nyilatkozott, hogy ő a filmet választja, pert indított a művész ellen. Alpár magas pónalé megfizetésére ítélték. Érdekes, hogy a londoni színház igazgatósága megegyezett Alpár Gittával: visszaadja a pónalét, ha egy féléven belül meggyondolná magát és még is fellép az operettben.

— **Ujabb rendelkezés a nyugdíjak felvételére.** Bár már huszadika elmúlt, az állami nyugdíjak kiutalása még nem érkezett meg. Ezzel szemben naponta érkeznek rendelkezések arra vonatkozólag, hogy miképpen és milyen formalitások mellett lehet felvenni a nyugdíjakat. Mai lapszámunkban megemlékeztünk arról, hogy azok, akik nem mutatják fel állampolgársági bizonyítványukat, illetve eddig nem igazolták román állampolgárságukat, nem kapják meg a nyugdíjat. Ma újabb rendelkezés érkezett, amelynek értelmében a jövőben sem rokonok, sem testvérek, vagy gyermekek nem vehetik fel a nyugdíjakat, hanem azokért személyesen, magának a nyugdíjasnak kell jelentkeznie. Minden egyes nyugdíjasnak magával kell hoznia fényképes személyazonossági igazolványát és ezzel kell igazolnia, hogy valóban ő jogosult a nyugdíj felvételére.

A sárga Mata Hari

A sanghaji katonai hatóságok egy kémszervezetet lepleztek le, amelynek tagjai asszonyok voltak. Feltűnt az, hogy a kínai határmenti csapatok körében igen sok és kínai szemszögből nézve feltűnő szép nő tartózkodik, akiket leginkább a törzstisztek társaságában láttak. Ezek a hölgyek, akiknek a vezetője egy huszesztendős színésznő volt, a kommunisták szolgálatában állottak. A kémszervezetnek az volt a feladata, hogy a kínai tiszteltől tudják ki az erődítési terveket és egyéb katonai adatokat. A kémkedés úgy lepleződött le, hogy két tiszt között féltékenységi jelenet átszódott le a sárga Mata Hari miatt. Több tisztet letartóztattak és hadbíróság elé állítják.

— **Nagy részvét mellett temették el ma délután Feszler Károlyt,** a tragikus hirtelenséggel elhunyt szőlőbirtokost az aradi felső temető halottasházából. Nagyszámu előkelő közönség jelent meg az idős ur temetésén, hogy megadják a végtisztességet Feszler Károlynak, aki általánosan tisztelt és megbecsült egyénisége volt Aradnak és a vármegyének. Ott voltak: Ursu Ioan dr. főpolgármester, Tatu Ioan v. alpolgármester, Jegessy Károly dr. városi főügyész, Cucinescu Alexa, dr. Schannen Béla, dr. Pacu Eugen, Chera Ioan, Burza Cornel, Omescu Cornel, Hertzka Armin, Titz Károly, Karios Jenő, Kornay Félix dr., Martics Károly, Titizer Ferenc, Macelar Mihai, Toader professzor, Székely Károly, Rodler Géza, Dörner János, Darvas György, dr. Böhm, a Tenner és Böhm cég birtokosa, Taraba Tivadar, Reim János, Nagy Mihály igazgató, Crisan Dimitrie, Memete Dimitrie dr., Stein Sándor, Döme Ferenc, Janzer István, Anyos Elemér, ifj. Braun Gusztáv és igen sokan mások. A minorita lelkész rövid imát mondott a ravatal felett, majd a felső temetőben levő családi sírboltban helyezték nyugalomra az elhunytat.

— **Az aradi tűzoltóság használhatatlan felszerelése.** Szerdán délelőtt ülésre jön össze Aradváros átmeneti bizottsága. Az ülés napirendjén egy olyan kérdés is szerepel, amely közvetlen közelről érinti a város egész polgárságát és amely — ennek ellenére — évek óta még sem nyert megoldást. A napirendben ezt a kérdést a következőképpen jelölik meg: „A tűzoltóság használhatatlan felszerelésének leírása“. A javaslat pedig az, hogy írják le végre az aradi tűzoltóság felszereléséből azokat az autókat, tárgyakat, amelyeket nem lehet használni. Ne szerepeljen tovább a leltárban az „Italia“ tűzoltó-autó és a régi mentő-autó, amelyeknek a tűzoltóság hasznát nem veheti. Ennek a két autónak ma már nincs reális értéke és — hiába szerepelnek a leltárban — a tűzoltóság tűz esetén mégis csak a Robu polgármesterről elnevezett nagy autóra, valamint két kézipumpára van utalva. Az öntő-autókra nem számíthat, mert ezek a városban vannak és tűz esetén nem lehet sofförjeiket idejében értesíteni. Talán ha a leltárból megtörténik a leírás és a használhatatlan felszerelés már nemcsak a valóságban, de a kimutatásból is hiányzik, észreveszik az illetékesek, hogy sürgősen pótolni kell az aradi tűzoltóság felszerelését és nem lehet egy már rozoga autóra és két divatjamult kézipumpára bízni egy nyolcvanezer lakosu város uccáit, épületeit: vagyonát.

— **A dal és zene szépségében lesz alkalma gyönyörködni a közönségnek a nyomdászok augusztus 4-i kerti ünnepélyén,** amelyet Aradul Nou-n, a Kornett-féle vendéglőben rendeznek, az „Aurora“ és „Gutenberg“ nyomdászalkörök közreműködésével. A gondosan megrendezett jótékony célú kerti ünnepélyt este 9 órakor nagyszabású táncestély követi.

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.

SZONDI: Str. Consistoriului.

WEISZ: Piata Avram Iancu.

Hotel PALACE Sinaia

tökéletesen renoválva és teljesen átalakítva megnyit

200 szoba a modern komfort minden kényelmével

150 fürdőszoba * Telefon minden szobában * Elsőrangú étterem és cukrászda * Bar * Szalon * Terrasz * Szobák, teljes pensióval Lei 450-tól

Előjegyzések:

4192

GRAND HOTEL LAFAYETTE, București és HOTEL PALACE, Sinaia

— **Akinek 54 menyasszonya volt.** Marseilléből jelentik: Most tárgyalta az itteni törvényszék Phihip Renard házasságszédelgő ügyét. A főtárgyaláson megjelent a házasságszédelgő 54 becsapott menyasszonya tanúként és Renardnak csak az volt a szerencséje, hogy a törvényszék oltalma alatt állt, mert a csalódott hölgyek különben széttépték volna haragjukban. A törvényszék hosszabb szabadságvesztésre ítélte Renardot, akiről kiderült, hogy szerelmes leveleit saját tárlalmányu villamosokszorosító géppel írta, amely pompásan utánozta a kézírást. A csalódott hölgyek visszakapták leveleiket és jobb híjján azokat tépték apró darabokra a tárgyalás befejezése után.

— **Nagy lelkesedéssel készül a társulat Kun Dezső színészi jubileumára.** Lázás készülődés folyik a színház táján. Kun Dezső színészi jubileuma, amely szombaton este fog lezajlani a nyári színházban, mozgósította az egész színésztársadalmat. Mindenki azon van, hogy minél impozánsabban kedveskedjen a maga munkájával a közönségnek. A műsordarab, amelyben Kun Dezső három évtizedre visszatekintő színészi múltját ünnepli. Sziliget Ede: „Cigány“ című színműve. Erényi Böske vállalta a fő női szerepet. Gömöri Emma, Dálnoki Dudus, Felhő Ervin, Mészáros Béla, Jávor, Szabó Gyula, Kovács Géza, Csutina Ferenc, Pető Sándor, Ágai Margit, Biza Ilona, Német Böske, Erdei Margit, Magyar Böske mind-mind tudásuk legjavát állítják sorompóba. Külön kell megemlékeznünk Csányi Mátyás zeneszerző és karnagy ügybuzgó munkájáról, aki muzikális zsenijével állott jubiláló kollégája mellé. Bihari Zoltán, az Aradról elszármazott cluji színész szintén részt kért a munkából.

— **Szeplőt, mitessereket, pattanásokat, arcfoltokat, bőrráncokat, bőrsömört legrövidebb időn belül megszüntet a Földes-féle Génusz Crem.** Az arcbőr tünde, bársonyos és sima lesz. Egy téglgy 40 lei. Esteli és nappali használatra külön kapható Földes gyógyszertár Arad. 1782

— **Huszonegyezer cseh koronáért szerződött barátját felesége elcsábítására.** Prágából jelentik: Smichovban él egy gazdag házaspár, akinek nevét nem hozzák nyilvánosságra. A gazdag férfi beleszeretett a prágai színház egyik művésznőjébe, aki azonban ahhoz ragaszkodott az udvarló felesége legyen. A férfi hajlandónak is mutatkozott erre, de előbb el kellett válni feleségétől. Váló okot keresett. Mivel felesége egyáltalán nem volt hajlandó elválni, a szerelmes férfi elhatározta, hogy bebizonyítja felesége, hűtlenségét és ezen az alapon válókeresetet nyújt majd be az asszony ellen. Erre a feladatra leszerződött egy barátját, akinek 24.000 cseh koronát ígért, arra az esetre, ha annak sikerül feleségét oly módon elcsábítania, hogy az megfelelő alapot nyújt a válóperhez. A „jóbarát“ vállalkozott is a dologra és hogy könnyebb legyen a dolga, a férfi átnyújtotta neki lakáskulcsát. Így történt azután, hogy amikor az asszony a minap este hazaért, legnagyobb meglepetésére egy idegen férfit talált a lakásban. Amikor felgyújtotta a villanyt, még nagyobb megdöbbenéssel állapította meg, hogy az idegen férfinak jóbarátja. A férfi minden áron meg akart felelni feladatának, de az asszony értesítette a rendőrséget és jeljelentette a tolokodót erőszakoskodás miatt. A rendőrségen derült aztán ki, hogy a tolokodó férfi magától a férjtol kapta meg a lakáskulcsot. Amikor erről az asszony értesítést kapott, feljelentést tett férje ellen is, aki most ilyenformán a bíróság elé kerül, anélkül, hogy a válásra bármilyen reménye is lehessen.

Milyen lesz a világ száz év múlva?

Szaktudósok jóslata 2035-re.

Newyork. Roosevelt elnök, mint ismeretes megbizta az amerikai mérnökvilágot, hogy vizsgálják meg technikai szempontból a jövő lehetőségeit. E felszólításra különböző szakemberekből nagy bizottság alakult, amely most végzett megbízatásával. E százszázalékosan tudományos alapon készült munka felülmúlja az utópista regényíró fantáziáját.

A bizottság szerint száz év múlva a repülőgépek fantasztikus gyorsasággal száguldanak majd a sztratoszférán keresztül. A repülőgépek függőlegesen emelkednek a levegőbe és ugyanígy meredeken szállnak le, úgyhogy minden lapos hízott repülőgépet lesz. A bizottság véleménye szerint utódaink már nem használnak szénét és petroléumot erőforrásként, hanem az energiát a napfényből fogják meríteni. A naperőgépek anyai elektromosáramot fog előállítani, amennyire épen szükség van.

A jövő embere kikutatja a természet utolsó titkait is és megoldja az élet problémáját. A bizottság biológusai kijelentették, hogy száz év múlva elő tudják laboratóriumban állítani az összes létező selymeket. A tenyésztési kutatások óriási haladást tesznek és a hasznos növények hozama megsokszorosodik. Erre különben nem is lesz nagyon szükség, mert közben a vegyi ipar annyira ki fog fejlődni, hogy az összes tápanyagokat természetesszerűen mennyiségben állítják majd elő a vegyi gyárak.

A bizottság szerint száz év múlva megszűnik az aranybányászat, mert a tenger vizéből annyi aranyat lehet majd nyerni, amivel meglehet tölteni a világ összes kincseskamráját. Már most is lehet aranyat kapni a tengerből a brómtermelés melléktermékeként. A bizottság szerint nincs másról szó, minthogy ezt az eljárást kissé tökéletesítsék.

Most már csak az a kérdés, hogy a tudósok által bejósolt óriási haladás mellett boldogabb lesz-e a jövő század embere, mint a mostani.

— **Az élő sakkjáték résztvevőinek figyelmébe!** Az újságírók népiünnepélyének rendezősége felkéri az élő sakkjáték szereplőit, hogy csütörtökön este 9 órakor jelenjenek meg az SGA klubhelyiségében főpróbán.

— **Fárasztó munka után idegei gyakran kimerülnek.** Elbágyad, feigörccsök kineznek. A valódi Diana-sósborszesz egyszerű szolgálatással enyhülést hoz. Makacs feifigájánál bedörzsölés, vagy borogatás Diana-sósborszesszel csillapítja gyötrelmeit.

— **Titokzatos mérgezési esetek Amerikában.** Newyorkból jelentik: Whiteplains amerikai városban számtalan mérgezési eset fordult elő, amelyek nyilvánvalóan cukrászatieménnyektől származnak. Eddig 552 ilyen mérgezési eset vált ismeretessé, de valószínűnek látszik, hogy többszáz esetet be sem jelentettek. Az egészségügy hatóságok most rendkívüli szigorú vizsgálatokat indítottak annak megállapítására, hogy vegyi, vagy bakteriológiai mérgezésről van-e szó. Haláleset eddig nem fordult elő.

Ne felejtse el!

Aradi Ujságirónap — július 28-án!

Harmincnégy tudós életével fizetett az angkori smaragd Buddha halálos titkáért

A harmincötödik most indul el, hogy felkutassa India elátkozott kincsét

Kalkuttából jelentik: Egész Kambodzsában, Hátsó-India francia gyarmatán közismert az a mondás, hogy aki az angkori smaragd Buddha után kutat, az életével fizet ezért. A jelek is arra mutatnak, hogy a titokzatos templomi kincset valóságos átok védi, mert eddig már 34 kutató pusztult el, akik meg akarták találni a legendásirű szobrot.

Mind ezek a veszélyek azonban nem riasztják vissza Andrew Wilson angol tudóst, aki a francia hatóságok engedélyével egy másik fehér ember kíséretében utnak indult a napokban Angkor felé, hogy felkeresse a híres smaragd Buddha-szobrot.

Ez a szobor állítólag több ezer éves és régi kínai leírások szerint háromszor akkora, mint egy jólmegtermett férfi és tiszta smaragdból való. A szobor oly tökéletes, hogy úgy fest, mintha egyetlen smaragdból faragta volna a szobrász. Mindeddig egyetlen európai és pedig

egy angol kutató látta a smaragd Isten-szobrot, de ő is életével fizetett bátorságáért és vakmerőségéért.

Enek a tragédiának már harminc éve. Az angol tudós, amikor átkutatta az Angkor közelében levő buddhista kolostor romjait, titokzatos utat fedezett fel, amely egy barlangba vezetett. Tovább haladt az úton és egyszerre csak zöldes fényt látott a távolból csillámlani, amelyet valamely óriási szobor terjesztett a kőfalakon végig, noha maga a fényforrás nem volt látható, mert azt hatalmas sziklafal rejtette el.

Az angol kutató végül a sziklafal elé érkezett és annak bejáratánál mindkét oldalon nagy tálat talált, amelyben óriási és csodálatos fényű rubinok voltak. A mesészerű látványtól szinte elbűvölten az egyik tábla nyult az angol kutató és ebben a pillanatban

hatalmas fehér kobra-kigyó ugrott elő rejteikéből. A halálra ijedt angol berohant a sziklaboltozat bejáratán át a sötét folyo-

sóra és másnap reggel szétört tagokkal, haldokolva találták a romok között,

egy sziklaodu bejáratánál. Balkezében néhány galambtojás nagyságu rubint tartott.

Az angol haldokolva elmondotta borzalmas élményét és azt, hogy látta a zöld Buddhát saját szemével. Arra már nem volt ereje, hogy elmagyarázza az utat, amelyen át a szoborhoz jutott. Így azután a nagy titok továbbra is

Pascutiu ezredes kihallgatását rendelte el a törvényszék a Probst Viktor-féle kémkedési bűnpörben

Katonai titkokat továbbított-e a vádlott? — Probst beismerte tetteit — Vegyintával írt információk

Az aradi törvényszék szüneti tanácsa lanca törvényszéki bíró elnökletével ma tárgyalta Probst Viktor, a hetekkel ezelőtt kémkedés vádjával letartóztatott aradi sportember bűnpörét. A vádirat szerint Probst összeköttetésben állott a magyarországi kémszervezet vezetőivel és nekik katonai természetű információkat adott levélben.

A vádlott közömbös tartalmu leveleket írt egy neki megadott címre. A sorok között azonban vegyintával szerepeltek az információk.

Ha megmelegítették a levélpapírt, előtűntek a vegyintával írt sorok. A kémszervezet oly módon levelezett Probsttal, hogy egy aradi sportegyesület címere küldött Moldovan Petru névre levelet. Miután ilyennevű tagja az egyesületnek nem volt, a levelet — szokás szerint — egy táblára függesztették ki és onnan vette el őket Probst egy óvatlan pillanatban.

A vádlott már régen megfigyelés alatt állott és a nyomozó hatóságok csak megfelelő alkalomra vártak, hogy letartóztassák. Probst

megoktatlan maradt.

Az egyetlen ember, aki élve visszatért egy ilyen kutatóútról, Andrew Wilson. Ő már egyszer megkísérelte a legendás szobor megtalálását és azt hiszi, hogy meg is találta az utat, csak aztán később eltévedt és a szobor helyett az egyik folyosó végén két különös formájú agyagkorsót talált. Ahogy a korsókat a napra állította, azok belsejéből kellemetlen szaga, fehér hab szállt fel.

Egy buddhista pap elmondotta az angol tudósnak, hogy ezekben a korsókban kobraméreg elleni balzsam van és aki azzal bekeni magát, annak nem árt a kobrakigyó harapása.

Andrew Wilson most újból meg akarja kísérelni a lehetetlent: meg akarja találni az angkori smaragd Buddha-szobrot, amely eddig 34 embert ölt meg.

mit sem tudva levelezett tovább, leveleit azonban elfogták, lefényképezték. A sziguranca, Cioreşcu Tache szigurancafőnök személyes vezetése mellett tartotta megfigyelés alatt és folytatta le a nyomozást, majd néhány héttel ezelőtt megtörtént Probst letartóztatása. A volt hivatalnok nyomban beismerte bűnösségét és beismerő vallomását mindvégig fenntartotta. Az aradi törvényszék ma kezdte meg az ügy főtárgyalását és a vádirat ismertetése után Probst újlag beismerte, hogy bizonyos katonai természetű információkat továbbított. Ezután dr. Gherman Dante dr. védő kérte a tárgyalás elhalasztását, valamint Alexandrescu tábornok, Pascutiu ezredes kihallgatását arravonatkozólag, tényleg katonai titkokat árult-e el Probst. A védő ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott olyan információkat küldött, amelyeket mindenki ismer Aradon, tehát nem nevezhetők titoknak. A bíróság rövid tanácskozás után részben helyt adott a kérelemnek és elrendelte, hogy Pascutiu ezredest informátorként kihallgassák és a tárgyalást augusztus 7-ére halasztotta.

A salontai leányszöktető cigányprimást letartóztatta az aradi rendőrség

A szerelmes leányt is őrizetbe vették — A leány nevelőapja a szöktető legény ellen vallott

Az Aradi Közlöny elsőnek számolt be arról az érdekes leányszöktetési ügyről, amely Salontan nagy szenzációt keltett. Mint ismeretes, Boros Bandi cigányprimás, aki nagy donjuan a nők körében, megsöktette Tóth Imre, jó módú salontai sertéskereskedő 16 esztendő nevű leányát. Tóth a leányt Oradeára küldte, hogy nagyobb összeget inkasszáljon, a leány azonban, miután tizezer lejt inkasszált, megszökött a cigányprimással. A nyomozás azonban megállapította, hogy a szerelmes pár Arad felé szökött és így az ügybe bekapcsolódott az aradi rendőrség is.

A leányszöktető cigányprimás, mint arról beszámoltunk, egy ízben jelentkezett lapunk szerkesztőségében is, ahol azt állította, hogy ő a leány pénzéből semmit sem költött el és hogy szerelmest hajlandó feleségül venni. Az aradi rendőrség azonban kezdettől fogva nem adott hitelt a cigányprimás állításainak és erélyesen kutatótt tartózkodási helye után. A kutatást könyvesen megnehezítette, hogy Boros Bandi, hol itt, hol ott bukkant fel Arad környékén, két kézzel szórta a pénzt és most ő hozatott magának a cigánnyal. A cigányprimás és szerelmese ugylátszik az utánunk a viz-

özön" jelszavát tették magukévá. Legutóbb Baile Lipovan tüntek föl és ott szórakoztak. Tegnap azután utólérte őket végzetük, mert Nadaban detektív felismerte őket az uccán. Ugy Boros Bandit, mint szerelmest, L. Böskét előállították és kihallgatásuk után őrizetbe vették.

A megindított vizsgálat nyomán a leány szöktetés ügye komoly mederbe terelődött. A rendőrség ugyanis megállapította, hogy Boros Bandi már akkor udvarolt a leánynak, amikor az második gimnazista, tehát egészen serdületlen koru volt. A fiatal leánynak egymásután küldte a szerelmes leveleket, amiket két zenész közvetített. Ma délelőtt Aradra érkezett az elcsábított leány nevelőapja is, aki szintén a szerelmesszivű cigányprimás ellen vallott. Sulyosbitja a vádakát, hogy a leány által Tóth számára inkasszált pénzből már csak 4500 lei maradt meg. A leányszöktetés romantikus része befejezést nyert és most a bünygyi része veszi kezdetét. A leányszöktető cigányprimás és szerelmese az aradi rendőrség fogságában marad, néhány nap múlva pedig rendőri fedezettel az oradeai ügyészségre küldik át, ahol az ügyben a vizsgálatot lefolytatják.

Hol tölti szabadságát?

Teljes kurát pausálárban elsőrangú ellátással csak az

„EUROPA“

Sándor könyvkereskedésben
Román Nemzeti Utazási és
Turisztikai irodáknál kaphat

Fürdőszállodák saját kezelésben és pausálkura-szerződések a következő fürdőkben:

- Buzias
- Carmen-Sylva (Movila Tekeghiol)
- Episcopesti (Püspökfürdő)
- Lacul Ghilcoş (Gyilkostó)
- Baile Herculane (Herkulesfürdő)
- Ocna Sibiului (Vizakna)
- Sovata (Szovata)
- Tuşnad (Tusnádfürdő)

Képviselők és kirendeltségek az ország összes nagyobb városaiban. 3568

Nem volt „vásárlókedv“ a gáinai leányvásáron

Aradi vendégek a híres, ősi ünnepeken

Tegnap tartották meg az aradmegyei Halmagiu községben a híres gáinai csucson az évszázadok óta tradícióvá szentesített gáinai leányvásárt. A nép hű maradt tradícióhoz. Századok előtt dolyfős kényurak tüzes paripákon vágattak fel a gáinaira csucsra, hogy — a keleti rabszolgavásár mintájára — jobbágyakat toborozzanak maguknak az összegyűjt emberanyagból. Az ardeali nagyasszonyok udvartartásának leghivebb és legszorgalmasabb cselédei is innen kerültek ki. Itt gyülekeztek össze évszázadok óta — az év egy meghatározott napján — a himzett köntösökben, színes selyemkendőkben, rojtos kötényben, csengő, bongó, tarka ékszerekkel, cicomázott lányok, hófehér szumános legények.

Később, mikor a jobbágytoborzásra nem volt szükség, a gáinai vásár a távoli falvak népeinek találkozó helye lett. A több kilométer távolságban levő falvak és gazdaságok lakói csak ünnepek alkalmával találkozhattak és ezt az alkalmat ismerkedésen kívül házasságkötésre, esküvőre is használták. A festői csucsoktól, erdőkől koronázott fensíkon a kelő nap első sugarai szikrázva tündököltek a vásárra gyűlő leányok aranyhímzésekkel díszített pruszlikján, csengő aranypénzekből font nyakékén. Mert erre az alkalomra a 15 évet betöltött leányok elhozták minden vagyonukat. Vasveretű ládákban hozták a hozományt, a patyolat fehérneműt, a juhok tiszta gyapját, tarka, mázas cserépedényeket, nemzeti motívumokkal díszített szőnyegeiket. A leányok kirakták értékeiket és a legények sorra látogatták őket.

Folyt az ismerkedés délig, mikor is a zöld galnyakból font baldachin alatt a pap elé járult az ifjú pár. Egy leányvásár napján — régi krónikák szerint — száz-százhusz esküvőt is ünnepeltek a gáinai csucson. Okmányok, anyakönyvvezető éppen olyan ismeretlen fogalom volt a lakosság előtt, mint ma. A gáinai lakosság ma is megőrizte ősi egyszerűségét és a házasság változatlan patriarkális jellegét. Hunadoara vidékén ismeretlen fogalom a válás, akiket egyszer a pap áldása összehadott, akiknek kezeit egyszer összekötötték, azok együtt élnek egy életen át.

A mostani leányvásár már csak halvány kópiaja a régi, lüktető elevenségű ünnepnek. Bár ez

alkalommal is tömegesen gyűlekeztek a csucsra, „vásárló kedv“ egyáltalán nem mutatkozott. Pedig a leányok ez alkalommal is illatos szappannal mosakodva, faggyuval zsirozott barna hajfonatokkal és legdiszesebb ruhájukban vettek részt a vásáron... de a legények inkább csak évődtek velük. A szenzációt szimatoló turisták, riporterek és a többi idegenek sajnálatára, a zöld baldachin alatt, melyet ez alkalommal is elkészítettek, egyetlen egy pár sem esküdött örök hűséget egymásnak.

Néhány Hunadoara-megyei leány kipakolta pedig a hozományát, de ezek olyan szegényesnek bizonyultak, hogy a falusi legények nem kaptak tőle kedvet a nősülésre. Aradról a Foto Club tagjai vettek részt a vásáron, ahol a festői viseletű csoportokról és a gyönyörű tájról számtalan fényképfelvételt készítettek.

A Szegedi Szabadtéri Játékok végleges programja és szereposztása

Szeged lázas izgalommal, határtalan bizalommal készül az ünnepi játékok napjaira — Augusztus 3-án kezdődnek a Szegedi Szabadtéri Játékok, melynek programja világviszonylatban is elsőrangú művészi esemény.

Közöltük, hogy Az ember tragédiáján kívül, amely augusztus 3-án, 4-én, 11-én, 14-én, 17-én és 18-án kerül színre bemutatják Pietro Mascagni Parasztbecsületét, melyet a világhírű szerző augusztus 10-én, 12-én, és 15-én személyesen vezényel a Dóm-téren. A Parasztbecsület főszerepeit Giuseppina, Cobelli, Nino Bertelli és Apollo Granforte a milánói Scala tagjai éneklék. Az előadást Periclo Ansaldo a római kir. Operaház szcenikai igazgatója rendezi. Az előkelő olasz művészek Mascagnival az élen, a jövő héten érkeznek Magyarországra és egy napi budapesti tartózkodás után Szegedre utaznak, ahol Mascagni azonnal átveszi a próbák vezetését.

A cremonai hegedűs

De nem kisebb előkészületek történnek Hubay Jenő fogadtatására is. Hubay Jenőt a rendezői-

zottság felkérte, hogy személyesen játssa el a Cremonai hegedűs hegedűszólóját a Dóm-téren, ahol a világsikert aratott magyar opera a Parasztbecsülettel egyidejűleg kerül színre. A cremonai hegedűst Fleischer Antal vezényli, főszerepeit Halász Gitta, Laurisán Lajos, Losonczy György, Komáromy Pál és Erdy Pál játsszák. A Parasztbecsület kórusát Andor Zsigmond szinigazgató, a kiváló karmester tanítja be. Az operaelőadásokon részt vesz az Operaház nagyszerű balletkara és a zenekar tagjait a budapesti Hangverseny Zenekar tagjaiból állították össze.

Ugyncsak megkezdődtek az előkészületek a Glaukos című olasz tragédia bemutatására is. Ercole Luigi Morselli olasz költő nagyszerű darabját Ujszegeden a SZUE. uszodájában viziszínpadon mutatják be. A főszerepeket a magyar színészet kiválóságai játsszák.

Beugrató ügynökök garázdálkodása Aradon

A várost néhány nap óta beugrató ügynökök egész serege járja be. A beugrató ügynökök módszere ismert, de a közönség — sajnos — még mindig nem ismeri annyira, hogy „be ne ugorjon“ az ügynökök trükkjeinek. A trükk pedig rendszerint a következő:

Elegánsan öltözött fiatalember jelenik meg valamelyik ház udvarán, bekopogtat az első lakásba és „olcsó áru“ ajánl. Csakhamar ki is csomagolja áruját, amely valóban olcsó és minősége sem kifogásolható. A bemutatott áruk között szerepel modern mintájú zsebkendő öt leírt finom fértügre való puplinanyag méterenként 22 leírt, gyönyörű abrosz 23 leírt. Természetes, hogy a lakás tulajdonosának azonnal megtetszik az áru és vásárolni is akar a „dumping-cikkekből.“ Az elegáns fiatalember azonban ekkor azt mondja, hogy ezt most nem adhatja el, mert a nála levő áru csak minta de délután készséggel elhozza a megrendelt zsebkendőket, ingeket, abroszokat. Ellenben...

És itt következik a trükk. Ellenben a barátjának ugyancsak olcsó és kitűnő minőségű szövete van. A vevő magához sem tér és az elegáns fiatalember már hívja is a kapuban várakozó barátját, aki valóban több férfiszövetet mutat be. Ilyenkor a vevő már nem is a minőséget nézi, hanem az árra kíváncsi. Az egész férfiruhára való szövet nem kerül többé 1500 leírnél. Alku következik. Néhány perc alatt a szövet ára feltűnő módon esik. Ezerkettőszáz ezer, majd pedig nyolcszáz lesz és vé-

veszteséggel“ — Ird és mondd — *Összét leírt adja oda.* A vevő boldogan kifizeti az öt-száz leit, az ügynök pedig már szedi is cók-mókiát, jóformán nem is köszön és eltűnik.

Természetesen még egy félóra sem telik el és a vevő kétségbeesetten megállapítja, hogy a lehető legrosszabb minőségű árut vásárolta. Az ügynök természetesen a megrendelt zsebkendővel, ingekkel, abroszokkal sohasem rendelkezik. Ez mind csalétek, hogy a vevő végül is silány minőségű szövetelek — „beugorjon.“

A beugrató ügynökök működése nemcsak a fogyasztók szempontjából káros, de sérti a nagy rezsilvel dolgozó és jómínőségű árut eladó kereskedők érdekeit is, akiknek ezek az ügynökök legveszélyesebb versenytársai. Éppen ezért az aradi kereskedők elhatározták, hogy a Kereskedelmi Testület útján közbenjárjanak az illetékes hatóságoknál a beugrató ügynökök tevékenységének megakadályozása végett.

London „menthetetlen“

Londonból jelentik: A légi hadgyakorlatok London felett tegnap végetértek. A hadgyakorlat célja az volt, hogy megállapítsák, vajjon London megvédhető-e a támadás ellen. A támadó légitraj 175 gépből állott és szakértők megállapítása szerint a támadást teljes sikerrel hajtották végre úgy, hogy háboru eseeen a megtámadott területek teljesen elpusztultak volna.

Társasutazás

Leningrádba és Moszkvába

a Nemzetközi Élettani Kongresszusra
(1935. augusztus 9—17.)

és

Moszkvába

a Színházi Ünnepekre
(1935. szeptember 1—10.)

valamint
egyéni utazások a

Szovjet-Unióba

az „INTOURIST“ orosz Utazási Iroda
rendezésében.

Kizárólagos képviselő Romániában:

WAGONS-LITS//COOK

Utazási Világvállalat,

amelynek Menetjegyirodái felvilágosítással és prospektusokkal szolgálnak és beiratkozásokat ellogadnak. 4190

Milliók káprázata...**Egy aradi nyelvtanár nő
igényt tart az Angol Bankban őrzött
legendás maharadzsza-vagyona**

Reinhardt Ella Mária aradi tanár nő Indiába készül, hogy kikutassa a huszonkét millió fontos Reinhardt-vagyont titkait — Apjáról maradt történet nyomán támaszt igényt a hatalmas örökségre

Vámbéry Rusztem dr. budapesti ügyvéd útján lép érintkezésbe az angol kormányval a tanár nő

Reinhardt Ella Mária aradi nyelvtanár nő egy kis *Bratianu* uccai lakásban ma milliárdokról álmodozik. Sokan vannak világszerte, mesebeli örökségek álmodozói, akik néha esztendőket töltenek el, vagyonokat áldoznak messzi milliók illúziójáért, többnyire reményvesztetten, letörve abba hagyják a küzdelmet, de addig, amíg egy kicsiny remény vilán szemük előtt, az arany káprázata teszi csillogóvá életüket. Ma még nem tudni, hogy mennyi alappal rendelkezik Reinhardt Ella Mária igénye, a küzdelem egy apai történet nyomán indul meg, amelyet esztendőkként ezelőtt mesélt el figyelmesen hallgató gyermekeinek. A kis történet megmaradt az aradi tanár nő emlékezetében, talán gyermekkorának legszebb meséje volt a maharadzsza kincsének legendája, a melyből most álmok, légvárak és remények sarjadjak...

Néhány hete annak, hogy az *Aradi Közlöny* budapesti tudósítás nyomán cikket írt arról, hogy kiosztásra kerül a legendás Reinhardt-örökség, amelynek története 235 esztendővel ezelőtt indult. Reinhardt Walter, az örök hagyó Tirolból Franciaországba ment és az indiai seregbe jutott. *Kalandos pályafutás után 1775-ben maharadzsza lett a kincsek országában, majd fejedelmi vagyont hagyott hátra. A mikor meghalt, az örökség az Angol Bankba került, a negyvennégy millió fontos hagyaték fele Reinhardt Walter fogadott fiára szállt, másik felét az Angol Bank vette őrizetbe, míg a család tagjai jelentkeznek.* Azóta sokszor indítottak offenzívát a világ különböző Reinhardtjai az Angol Bank tészorjaiban őrzött milliók birtokáért, eddig azonban egyetlennek sem sikerült beigazolni igényjogosultságát, sorban utasították el a jelentkezőket, akik nem tudták kellőképpen igazolni igényüket. Most a hágai nemzetközi bíróság dönt az ügyben és már konzorciumok alakultak, amelyek a Reinhardtok számára kívánják kiharcolni a milliókat.

A fejedelmi ősi kincsei

Reinhardt Ella Mária nyugodtan élt Aradon, amíg el nem jutott hozzá az újabb offenzíva híre. Az aradi nyelvtanár nő már 1931. óta igyekszik megfelelő összeköttetéseket találni, hogy a maga igényeért jelentkezzen, eddig azonban nem tudott megküzdeni az akadályokkal. Négy esztendővel ezelőtt próbált először szerencsét a nyelvtanár nő, akkoriban a párisi egyetem hallgatója. A fiatal leány álmainak alapját egy régi történet képezi.

Craiovában született és gyermekkorában apja elmesélte, hogy a családnak fejedelmi őse van, egy maharadzsza, aki leszármazottainak kincseket hagyott hátra, de a hatalmas vagyonhoz eddig senkinek sem tudott jutni. Az apa azt is elmesélte, hogy egyenes leszármazottja a legendás Reinhardt Walter egyik fivérének

a tiroli Reinhardt Paulnak és hogy a családnak ez az ága kalandos pályafutás után, Oroszországban keresztül lasiba, majd Craiovában telepedett le. Mindössze ennyit mesélt el Reinhardt Friedrich, aki hozzátette, hogy családja tagjaival már régen nem érintkezett és fogalma sincsen arról, hogyan áll az örökség ügye.

Az első komolyabb akciót 1933-ban kezdte meg Reinhardt Ella Mária, aki akkoriban vé-

gezte el az egyetemet és tanár női diplomával egy előkelő családnál helyezkedett el német nyelvtanár nőként. A legendás örökség gondolata munkára serkentette. Elhatározta, hogy először Londonba, majd valamiképpen Indiába jut ki. Hirdetést küldött be a londoni *Morning Post*nak és német, francia tanár női állást keresett egy indiai angol családnál. Az ajánkozásra egyetlen válasz érkezett: Mr. M. Jakobs Londonból közölte, hogy az angol kormány megbízásából Nigériába utazik, ahol statisztikai adatokat gyűjt. Szüksége volna egy németül és franciául beszélő titkárnőre és hajlandó a teljes ellátás mellett 12—15 fontot fizetni havonként. Az ajánlat mellett mód nyílt volna arra, hogy a tanár nő Londonban is töltsön néhány hetet, azonban Reinhardt Ella Mária nem fogadta el az állást. Nem Nigériába, hanem Indiába akart jutni és így udvarias levélben értesítette dr. Jakobs-t, hogy ajánlatát nem fogadhatja el. Más angol lapokkal is levelezett, azonban sem álláshoz nem tudott jutni, sem érdemleges információt nem szerzett az örökségről.

Hamarosan más gondok foglalkoztatták a tanár nőt. A külföldi állampolgárságu alkalm-

zottakat nagyszámban utasították ki az országból és 1934-ben Reinhardt Ella Mária is el kellett hagynia Franciaország területét. Bucurestibe, majd Aradra jött, ahol néhány hónapig egy gyár vállalat alkalmazásában állott. Később újra elővette a tanár női diplomát és jelenleg francia, német és angol nyelveket tanít. Az *Aradi Közlöny* cikke, amelyet a Reinhardt-örökségről írt, újra emlékezetbe idézte a régi álmokat, a régi remények ujjaéledtek és az aradi tanár nő ismét mekilátott a küzdelem előkészítésének. Elsősorban

levéllel fordult dr. Vámbéry Rusztem ismert budapesti ügyvédhez, aki az egyik igénykő érdekeit képviseli és akit felkért arra, vállalja el az ő ügyét is. Ezenkívül ismét elhatározta, hogy megpróbál kiutazni Indiába.

Miután Reinhardt Ella Mária tudomást szerzett arról, hogy az angol családok egyik kedvelt folyóirata a Londonban megjelent *"The Queen"* nevű hetilap, hirdetést fogalmazott meg, amelyben egy családhoz ajánkozik Indiába. Célja: kikutatni Reinhardt Walter életének részleteit és halálának körülményeit. Nagyobb eredménye lesz-e, mint az első hirdetésnek, nem tudni...

Álmodozás huszonkétmillió fontról

— Megpróbálok még egyszer — mondja a tanár nő — elvégre a jutalom megérdemli a harcot. Ha csak kis részét kapom meg a huszonkét millió fontos örökségnek, az életemet úgy rendezhetem be, ahogyan akarom... Hiszen nincsenek nagy igényeim, egy kis utazás, néhány párisi toilette, szép lakás... A célért még Indiába is érdemes utazni...

A *Bratianu* uccai kis lakásban álmok szövődnek, légvárak épülnek és a mesebeli maharadzsza-kincsek fénye teszi szebbé, színesebbé ezt a szürke életet, a jövő káprázata teszi elviselhetőbbé a mindennapi küzdelemet...

Reinhardt Ella Mária harcra készül egy szebb, boldogabb és gondtalan jövőért...

Marosi Rudolf.

„A nők nem lehetnek boldogok“

Sacha Guitry szerint a boldogság a férfiak számára van fenntartva

Sacha Guitry, a világhírű francia színész és színpadi szerző most Londonban tartózkodik. Harmatnapos tapasztalat alapján előadást tartott a nőkről. Véleménye szerint a boldogság csak a férfiaknak van fenntartva, a nők akármint csinálnak, mindig boldogtalanok maradnak.

— Két dolog van egy férfi életében, — mondta többek közt — és csakis kettő. A munka és a nő. Néha annak köszönheti a boldogtalanulását a férfi, hogy rosszul választotta meg a pályáját, de tíz közül hét esetben annak, hogy rosszul választotta meg a nőt. Ha a férfi szeret egy nőt, az élete gazdag és teljes. De ha már nem szereti, akkor tulajdonképpen egy ideggel él együtt és jobb, ha rögtön otthagynia. Igenis, — ismételte meg — hagyja csak ott azonnal. Azok, akik szerencsétlenül házasodtak és mégis együtt élnek, nagyon rossz példát mutatnak másoknak.

Ezután elmondta Sacha Guitry, hogy a NŐ — így nagy betűvel — fiatal, gyönyörű, csodálatraméltó teremtmény. A csunya, öreg és kellemetlen nők nem számíthatnak, egyszerűen nem léteznek a számára.

— A nő örökké érdekes marad, — folytatta aztán — mert képes arra, hogy boldoggá vagy boldogtalaná tegyen egy férfit. De mi van a nők boldogságával? Ő, a nő mindig boldogtalanok akármint csinálnak. Már ilyen a természetük, nem lehetnek másfélék. De a férfiak boldognak kell lenniük. Ha nem tud boldog lenni a feleségével, akkor jobb, ha egyedül él. A férfi egyedül is boldog lehet, tud élni egyedül is, a nő nem tud. Ezért van az, hogy ha boldogtalan házasságot látok, mindig a férfival rokonszenvezek. A nő még azzal a férfivel is boldogabb, akit gyűlöl, mint ha egyedül élne.

A Londonban ülésző birodalmi egészségügyi konferencia legutóbbi tanácskozásának programján is boldogtalan házasságok kérdése szerepelt. Dr. Herbert Gray lelkész érdekes nagy beszédében hangsúlyozta, hogy igen sok fiatal pár házasságát a beavatkozó rokonnok teszik reménytelenül tönkre. Véleménye szerint az anyósoknak vagy az apósoknak, aki a fiatal pár életét kormányozni akarja, egyszerűen és kerekén meg kell mondani, hogy álljon félre és maradjon is ott.

De még több házasságot ront el Gray lelkész szerint a fiatal házastársaknak a nemi élet dolgaiban való tudatlansága. Ő maga száz meg száz párt adott össze, de egyetlenegyvet sem talált, amely ebből a szempontból felkészült volna a házasságra. Sok tanácsot adott a fiataloknak és meglepte, milyen nagy örömmel fogadták a felvilágosításokat.

— Ha ebből a szempontból rendeződne a házasság, mondta Gray lelkész — olyan erős kapcsolás létesül a férj és felesége közt, ami összetartja őket, míg sikerül más szempontokból is megfelelően berendezkedniük. De a házasság szexuális része nincs megoldva, akkor az idegesség, rosszkedv, bosszúság és csalódás szétrombolja a házasságot. Ez a legfontosabb és legsürgősebben megoldásra váró problémája minden házaspárnak.

Kifejtette ezután, hogy egy orvosnak vagy lelkésznek a segítségével, aki bátor, őszinte és igaz felvilágosításokat ad, a legtöbb esetben helyre lehet állítani a házasság boldogságát és harmóniáját.

Sir Francis Fremantle képviselő is hangsúlyozta, hogy a lelkészekre igen nagy feladat hárul a szexuális nevelés tekintetében. Sajnos eddig úgy a lelkészek, mint a hívek nagy többsége tabunak tekintette ezt a tárgyat.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Felfüggesztette az olasz kormány a lira aranyfedezetét

Az abessziniai hírek hatása alatt csökkent a lira árfolyama — Megakadályozzák az aranyak Olaszországból való kiáramlását

A nemzetközi sajtó már napok óta behatóan foglalkozott az olasz lira helyzetével. Ma végül is az olasz kormány a lira sorsának megvédése érdekében döntő lépésre határozta el magát.

A „Financial News” hosszú cikket szentel a lira problémájának és megállapítja, hogy az olasz kormány tagjai már napok óta beható tanácskozásokat folytattak a lira válságának megoldása végett. Az olasz valuta ugyanis az utóbbi napokban a nemzetközi tőzsdéken jelentős veszteségeket szenvedett. A lira árfolyamának zuhanását csak az olasz kormány hivatalos támogatásával sikerült megakadályozni. Az olasz kormány ugyanis más európai devizák segítségével igyekezett tartani a lira árfolyamát.

A lira árfolyama egyik napról a másikra, az abessziniai hírek hatása alatt váltakozott. Így például, azon a napon, amikor arról érkezett jelentés, hogy háromezer katonát haza kellett küldeni, mert a trópusi hőség, valamint a víz hiányának követ-

keztében megbetegedtek — a lira néhány pontot vesztett árfolyamából.

Az olasz kormány az utóbbi napok eseményeinek következtében

rendeletileg felfüggesztette az 1927-es pénzügyi törvény hatályát, amely az olasz lira aranyfedezetét 40 százalékban állapítja meg.

Az olasz pénzügyminiszterium közli, hogy ez a rendelkezés csupán átmeneti jellegű és a lira külföldi árfolyamának megvédését célozza. Olaszország pénzügyi politikájában nem áll be változás. A kormány a rendelettel azt is el akarja érni, hogy az aranyak az országból való kiáramlását meggátolja és ezáltal a külföldi fizetések céljaira megfelelő mennyiségű nemes fém gyűljön össze. A pénzügyminiszterium megállapítja még, hogy Olaszországban félmilliárd lira értékű arany áll a kormány rendelkezésére.

Nemzetközi pénzügyi körökben érdeklődéssel tekintenek az olasz kormány határozatának következményei elé.

Mindaddig nem vezettek eredményre Leon alminiszter londoni tanácskozásai

Az angolok nem egyeznek bele abba, hogy ebben az esztendőben már ne törlesszük hátralékos tartozásainkat

Leon kereskedelemügyi államtitkár londoni tárgyalásairól eddig nagyon kevés hír érkezett. Mint ismeretes, az alminiszter azért utazott az angol fővárosba, hogy közös megegyezés alapján módosítsa a Manolescu Strunga által ez év február 16-án megkötött egyezményt. Egyben Leon alminiszter megbízást kapott arra is, hogy hátralékos tartozásaink kiegyenlítésének mikéntjét az új szerződésben Angliába irányuló kivitelünk nagyságától tegye függővé. Ami új külkereskedelmi rendszerünket illeti, az ellen Anglia nem tiltakozik, mert nincs kifogása a negyvennégy-százalékos prémiumok ellen mindaddig, amíg valamely más nemzetet nem részesítünk kedvezőbb elbánásban.

Régi tartozásaink kiegyenlítésével kapcsolatban Leon alminiszter meggyőzte az angol köröket, hogy az a 457 ezer font sterling, amit erre a célra két részletben — február végén és június elején — fizettünk nagy megerőltetést jelentett jelenlegi deviza-helyzetünk mellett.

Az év első öt hónapjában Angliával szembeni külkereskedelmi mérlegünk mindössze 100 millió lei felesleggel zárult, míg a hátralékos tartozásaink fejében kifizetett összegek 230 millió leire emelkedtek. Az angolok tudják, hogy ennek a tartozásnak első, 400 ezer font sterlinges részletét

kölcsön vettük. Ez a rendszer pedig nem folytatható így tovább. Ezért igyekezett Leon alminiszter az angolokat meggyőzni arról, hogy szoros összefüggést kell teremtenünk Angliába irányuló kivitelünk, valamint hátralékos tartozásaink kiegyenlítése között, Angliának tehát elő kell segítenie, hogy vele szembeni kereskedelmi mérlegünk olyképen záruljon, hogy régebbi kötelezettségeinknek is eleget tehessünk. Eddig teljesített fizetéseink elérik az 1934. november 11-ig nyilván tartott tartozások 20—25 százalékát.

Leon alminiszter londoni tanácskozásai során azt akarja elérni, hogy

ebben az évben már ne kelljen régi angliai tartozásaink javára fizetéseket eszközölnünk.

Az ország ugyanis jelenlegi helyzetében évente nem tud többet a régi tartozások javára fizetni, mint azok összegének 5 százalékát. Ez egy évben 500 millió leit tesz ki, ami viszont nem több, mint Angliába irányuló kivitelünknek 5 százaléka. Az angolok azonban nem akarnak abba belemenni, hogy ebben az évben további törlesztéseket ne eszközölnünk. A megegyezés annál fontosabb, mert ez egyben számunkra az angol piac visszaszerzését jelentené.

Ha velünk jön a FEKETE-TENGERRE, nem lesznek valuta, sem utlevél gondjai: 10 napos kirándulás

csupán

2.950.— leiért

utazással, szállóival és teljes ellátással együtt. Tehát minden eddigi hasonló akciónál olcsóbb.

1. INDULÁS AUGUSZTUS 4-én.

2. Egy napl tartózkodás Orsovan és Ada Kaleh szigetén.

3. Augusztus 5-én Bucuresti megtekintése éjjel.

4. Augusztus 6-án érkezés Constantaba, majd 6 napl tartózkodás a Fekete-tenger gyönyörű fiirdőhelyein.

5. Visszatéréskor másiél napl bucuresti-i tartózkodás.

JELENTKEZÉSEKET ELFOGAD AZ ARADI KÖZLÖNY UTAZÁSI IRODÁJA JULIUS 28-IG BEZÁRÓLAG.

Utazás kényelmes, bőrüléssel vagonokban

Saját érdekében

kérje mindig a cukrot, sőt és lisztet

50 kgr.-os papirzsák

csomagolásban, mert ezek a papir-4198 zsákok tartósak, olcsók és higiénikusak

Az egész országra kiterjesztik a sörkartell

Törvényes egyezséget kór a timisoarai Fabrica de Bere S. A.

Az ó-királyságbeli sörkartell vezetői arra törekednek, hogy az egész országban kiterjesszék a kartell. Mint ismeretes, az ó-királyságban a kartell a sörélosztás problémáját úgy oldotta meg, hogy az egyes gyárak felosztották maguk között a különböző megyéket és egy megyében csak egy fajta sört lehet árulni.

A sörkartell vezetősége a legutóbbi napokban a bucovinai sörgyárakkal kezdett tárgyalásokat és ezek eredményre is vezettek. A cernautsi, valamint a főbbi bucovinai sörgyárak bejelentették, hogy belépnek a kartellbe. Egyedül a radauti-i Rudich sörgyár vonakodik attól, hogy a kartellhez csatlakozzon, ennek a gyárnak tulajdonosai viszont azt az ajánlatot tették, hogy üzemüket bérbe adják a kartellnek.

Ugyancsak a sörpiac eseménye, hogy a timisoarai sörgyár, amely már évekkel ezelőtt kényszerű egyezséget kért, amelyben hitelezőinek 100 százalékot ajánlott fel, most a konverziós törvény rendelkezéseire való hivatkozással 40 százalékos konverziós törvényes egyezséget ajánl hitelezőinek azon az alapon, hogy 15 éven belül 40 százalékot fizet olyképen, hogy az első 5 évben 2 százalékot, a további 10 év alatt pedig 3 százalékot fizet hitelezőinek. Hasonló kérelemmel fordult a Cell-féle sörgyár is a bucaresti-i törvényszékhez. A két sörgyár kérésében arra hivatkozik, hogy követelésel tekintélyes része konverzió alá esett, miért is nincs abban a helyzetben, hogy hitelezőit 100 százalékgig kielégítse.

= Hitler május 21-i beszéde — exportáru ...

A német birodalmi kereskedelmi kamara rendelkezésének értelmében Hitler kancellár május 21-i beszédét, amelyet a birodalmi gyűlésben Németország külpolitikájáról mondott, minden exportált német áruhoz mellékelik. A birodalmi kereskedelmi kamara külön felhívásában szólítja fel tagjait, hogy ily módon is járuljanak hozzá ahhoz, hogy megértő légkört teremtsenek a külföldön Németország külpolitikája és főképpen fegyverkezése iránt. Az összes német exportőröknek a birodalmi kereskedelmi kamara díjmentesen bocsátja rendelkezésre Hitler beszédének angol, francia, olasz, spanyol, portugál, holland, dán, svéd, norvég és görög fordításait.

= Emelkednek a francia állampapírok árfolyamai. A francia pénzügyi piac figyelmét a Laval-kormány gazdasági intézkedéseinek hatásai kötik le. A deflációs politika első következménye már is tapasztalható, amennyiben az állami kötvényekben alig mutatkozik kínálat és ezeknek a kötvényeknek árfolyama 60—175 centimes-val emelkedett. Ezzel szemben a pénzintézetek papírjainak árfolyama esett.

= Hatvanöt perc alatt lejegyezték az új angol villamosítási kölcsönt. Az utóbbi évek egyik legnagyobb tökéletesítését hajtották végre az elmúlt napokban a londoni piacon. Harminckétféle millió font sterlinges kölcsönt bocsátottak ki a londoni környéki vasutak villamosításának céljaira. Ezt a kölcsönt 65 perc alatt lejegyezték.

rossz az üzlet?
újjaéled!
hogya jár a
reklámélet

1578

a „reklámélet” az egyetlen magyar szaklap szerkeszti: balogh sándor, előfizetési ára évi 530 lei kiadóhivatal: budapest, v. kerület linó-körút 9. szám

A legveszélyesebb élethivatás

Schneider kapitány, a világhíres német állatszélidítő élményeiről beszél az Aradi Közlönynek. — 50 oroszlan és — semmi fegyver. — Izgalmas percek a vadállatok között. — Egy borzalmas kaland emléke. — »Semmi erőszak, csupán nevelés...« — mondja a kapitány, aki oroszlanok hátán lovagol és optimizmussal telve világméretű utra készül társulatával

Még bizonyára emlékezetes az Aradi Közlöny olvasói előtt azok az oldalas tudósítások, melyek néhány évvel ezelőtt a világsajtó lapjain arról adtak hírt, hogy a híres állatszélidítő, a német Schneider kapitány, szerencsétlenül járt és cirkusza, mellyel a világot járta, széjjel széledt. Éveken keresztül sokáig nem lehetett semmit sem hallani felőle, egyesek szerint meghalt, mások szerint azonban Amerikában élt és annál is inkább nagy volt az általános meglepetés, amikor a híres szelidítő váratlanul felbukkant Németországban. Amint most szemben ül velem öltözőjének karosszékében, a régi sikereket fotográfiái között, barátságosan mosolyogva, csak a halántékán öszülő haj árulja el, hogy a mester már ötvenkilenc esztendősen, de fiatalos kedve éppen olyan régi, mint mikor 1931-ben utoljára láttam.

— Igaz, hogy sok mindenem mentem keresztül az elmúlt évek alatt. — kezdi, — de sohasem csüggedtem el... Az a tudat, hogy az embereknek örömet szerezhettek állataimmal, új munkakedvet és életerőt adott ebben a pesszimista világban, és ez különösen nálunk, szelidítőknél, rendkívül nagyfontosságú... Mi optimista emberek kell, hogy legyünk, pedig ez sokszor nagyon is nehéz... Rettenetes türelem kell és szinte emberfeletti kitartás, hogy ezeket a fickókat rendbeszedjük...

A veszedelmes „fickók“

A fickók alatt a jelen esetben jól megtermett oroszlanokat és tigriseket kell érteni, melyeknek portréit itt függnek körülöttünk, különféle pózokban fotografálva. Az egyik képen a kapitány mosolyogva egy oroszlan hátán lovagol, a másikon pedig egy hatalmas jegesmedve szájába dugja a fejét. Egy harmadik képen egyik tigris ugrik egy gyűrűn keresztül. Jobban szemügyre veszem a képet, mire a kapitány mosolyogva mondja:

— Lásd, ez volt a legnehezebb mutatvány... Sokan azzal vádoltak, hogy erőszakot használok a betanításnál és különösen ennél a számnál, de ez nem igaz... Aki ismeri az állatok gondolkodását, az nagyon is jól tudja, hogy a nevelés a fontos, a nevelés.

nem pedig az erőszak, melyet az állat soha sem tud elfelejteni és megbocsáítani a szelidítőnek...

Pedig az egész végtelenül egyszerű... Én a

ketrec egyik sarkában állok, előttem egy magasabb deszkalap. Egy hosszabb rudon hus van felerősítve és ezt mozgatom. Az állat csak a húst érzi és mivel akadály van közte és a zsákmány között, önkénytelenül is ugrással akarja ezt megkaparintani. Eleinte nehezen megy, de aztán megszokja, hogyha ugrik, akkor húst kap a ketrec másik oldalán... Ennyi az egész!...

Régi fényképeket mutat, mely a hajdani nagy társulat fénykorának emlékeit őrzi. Néhány évvel ezelőtt a híres együttes nemcsak állatokkal foglalkozott, hanem elsőrangú variété- és artista számokkal is szerepelt, de később a kapitány kizárólag állatokra specializálta magát. Az egyik képnél elkomorul az arca, majd odamutatja nekem. A jól sikerült fénykép egy tiztagu jegesmedve-csoportot ábrázol, közöttük a kapitánnyal. A kép hátán dátum és a cirkusz neve.

— Tulajdonképpen ez a kép csak szomorú emlékeimet támassza fel, — mondja, — miközben visszaülünk a kényelmes fotójókba. — Még évekként ezelőtt olyan élményben volt részem, melyet sohasem tudok többé elfelejteni. Akkoriban éppen önálló társulat összeállításán fáradoztam, mikor az egyik külföldi cirkusztól szerződés-ajánlatot kaptam, hogy nem vállalnám-e tiz jegesmedve betanítását? Az igazgató, aki maga is híres állatszélidítő volt, végül is addig unszolt, még elfogadtam ajánlatát. A medvék, melyeket tapintanom kellett, nem voltak újoncok és már többször szerepeltek a különféle cirkuszok porondjain, de gyakran előfordult, hogy megtámadták szelidítőjüket és éppen ezért nekem kellett volna ráncbaszédnem őket. Heteken keresztül éjjel-nappal folyt a kimerítő munka, még végre siker koronázta a fáradságot és a közönség elé léphettünk. A szám nagy sikert aratott és a cirkusz fő attrakciója lett és így, mikor egyszer este váratlanul, közvetlen a fellépés előtt megbetegedtem, igazgatóm elhatározta, hogy saját maga fog helyettesíteni. Hiába volt minden figyelmeztetésem és rábeszélésem, ő hajthatatlan maradt és nem hagyta ki a számot. Eleinte jól ment, csak a mutatvány vége felé történt a baj. A közönség csak annyit látott, hogy az igazgató sápadtan esik össze a porondon és

a megvadult állatok rárohannak, szerencsére azonban valahogy sikerült kimenteni a ketrecből, a porban azonban véres hústömeg maradt — egy ökölbe szorított kéz...

Csengetnek. Ebben a pillanatban beszél az

egyik ügyelő, hogy az állatokat már kiengedték a nagy ketrecbe és minden kész a számára. Schneider feláll és int, hogy menjek vele. Az aiton kilépve, lázas sürgés-forgás fogad, artisták, kötél-táncosok, munkások sietnek fel-alá és végzik az utolsó simításokat és itt a cirkusz kulisszái mögött, ahová a közönség sohasem tekinthet be, lázasan lüktet az élet! Néhány pillanattal később a hatalmas ketrec előtt állunk, melynek rácsai mögött tizenöt remek szép oroszlan várja, hogy rá kerüljön a sor, s mikor kísérőmet megpillantják, morgással a rácshoz dörgölöznek. Ez a morgás azonban nem félelmetes és fenyegető, hanem inkább egy macska dorombolásához hasonlít és ezek az állatok egytől-egyig a kapitány legbensőbb barátai. Kísérőm most zsebéből kulcsokat vesz elő és maga mögött bereteszeli a bejáratot. Ebben a pillanatban nem visel börmellényt és börcsizmát, mint kint a porondon, sőt még csak korbács sincs a kezében, az állatok azonban barátságosan dörzsölöznek hozzá. A kapitány most az egyik oroszlan hátára ül és mosolyogva integet felém:

— Na lássa... Nem is olyan veszélyesek az állatkáim!...

A hízogó királytigrisek

Mikor ismét kijön a ketrecből, utasításokat ad a személyzetnek és egyik kocsihoz megyünk. Két gyönyörű királytigris terpeszkedik a rácson mögött álmosan. Schneider int az egyik szolgának, aki egy vödörben húst hoz, majd a kapitány egy szép falatot választva ki, benyújtja a rácson keresztül. A két állat szinte egyszerre ugrik fel és kap a zsákmány után és másodpercek alatt tűnik el a csonttömeg a csattogó fogak mögött, s amikor pedig látják, hogy nincs több, hízogó nyalják meg a kapitány kezét. Ez a mutatvány, melyet csak nagyon kevesen tudnak megtenni a szelidítők közül, már számtalan emberéletbe került, de kísérőm ismeri állatait és tudja, hogy meddig terjed a megbízhatóság határa.

Élénken szólnak a csengők, a reflektorok most gyulladnak ki a porondon és a munka megkezdődik, a tömött sorokban szorongó nézők pedig izgatottan nézik a műsort, melyben vastag betűkkel áll: Capitain Schneider...

Stodolni Dezső.

NYILTÉR.

Özv. Feszler Károlyné szül. Nimbsger Margit mint mélyen sujtott hitvese a saját, valamint gyermekei: József, Ferenc, Róbert, Katinka férj. Kócsy Jenőné, Gitti férj. Omescu Pálné, ugyszintén a többi rokonság nevében is, szomorodott szívvel tudatja, hogy a legjobb férfi, illetve édes-apa, após, nagypapa, sógor, nagybácsi és rokon

Feszler Károly

szülőbirtokos

folyó évi július hó 21-én, vasárnap este 8 órakor, áldásos életének 71-ik, zavartalan boldog házasságának 46-ik évében váratlanul elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét folyó hó 23-án, kedden délután 3 órakor a felső temető halottas csarnokában a rómkath. egyház szertartásai szerint eszközölt beszentelés után a családi sírban örök nyugalomra helyeztük.

Az engesztelő gyászmeze a megboldogult lelki üdvéért folyó hó 24-én délután 9 órakor lesz a főtisztelendő Minorita Atyák szentegyházában.

Arad, 1935. július 22.

Legyen áldott drága emléke!

Feszler Józsefné szül. Trebbin Etelka, meny. Kócsy Jenő, Omescu Pál, vejei: Feszler Nóra, Feszler Évi, Feszler Manyi, Kócsy Ági unokái, valamint Schannen, Ruzsonyi, Neidenbach, Guggenberger, Bódi, Crisan, Basch, Angner, Kelemen, Telbisz és Felkey családok nevében is.

Nagyértékű nyereménytárgyak az aradi újságírók népünnepélyén

Az aradi újságírók vasárnapi népünnepélye nemcsak pazar műsorával válik ki az összes effajta multságok közül, hanem azzal is, hogy azon az értékes nyeremények légióját juttatják a közönségnek. A tombolasátorban ezer nyereménytárgy várja a szerencse lovagjait. Nem hiába nevezték azonban az újságírók népünnepélyüket Egy nap Meseországban címmel, mert az ő tombolájukon az is nyer, aki nem húz számot. Az ezer nyereményen kívül ugyanis kieszközölték, hogy a Bársony-cég minden egyes tombolanyerőnek öt százalékos engedményt ad bármilyen vásárlásnál. A három leies tombolajegy árát tehát mindenki behozhatja magának. A tombolatárgyak részletezését néhány nap múlva közöljük, de már most jelezhetjük, hogy sok ezer lei értékű tárgyat osztunk ki a népünnepély közönsége között.

Értékes nyereményekkel kecsegtet a nyomozójáték is. Az ügyes nyomozók a következő tiz tárgyat találhatják meg a népünnepély területén: 1. Ezüst veretű kölnivizes kulacs a Baeder-gyárból. 2. Óriási Unicum likőrös üveg teli a legfinomabb krémlikőrrel a Zwack-likörgyárból. 3. Nagy doboz csokoládé a Csokoládé-királytól. 4. Bronz dohányzó-készlet a Szabó Albert cégtől. 5. Gyermekruha anyag a Friedmann és Schwarz cégtől.

6. Hat személyes kompot-készlet a Fischer üvegüzletből. 7. Férfinadrág szövet a Vada és Czégka cégtől. 8. Egy doboz zsebkendő a Ruttkay és Botye cégtől. 9. Japán ernyő a Szentgyörgyi-cégtől. 10. Női ruhakelme Német István cégtől.

A műsor még ma is gyarapodott egy érdekes számmal. Körösladányi György, a kiváló szüggesztőr és hipnotizőr az újságírók népünnepélye kedvéért megszakitotta ardeali turnéját és a délután folyamán bemutatja a közönségnek legújabb, Aradon még sohasem látott keleti illúziós és bűvész mutatványait. Csodás dolgokat láthat gyermek és felnőtt a július 28-iki népünnepélyen, csekély tiz leies belépődíj ellenében.

Az Aradi Közlöny

Budapestben a következő újság-
árusoknál kapható:

- A „Hungaria“ nagyszálloda újságárusánál.
- A „Carlton“ szálloda újságárusánál.
- A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbúdéban.

SPORT KÖZLÖNY

Dobai (Ripensia) nagy fölényrel győzött a nemzeti bajnoki góllövő-listán

— Barbu I és Karabell a Gloria és AMEFA legjobb góllövői —

A nemzeti bajnokság A) csoportjában vasárnapra véget ért a küzdelem. A bajnoki pontokért folytatott harc tehát elült és a csapatok a selejtezőre itélt AMEFA-n kívül, rövid pihenőre tértek.

Alább adjuk a nemzeti bajnokság teljes góllövő-listát, előbb azonban a nemzeti bajnokság helyezése sorrendjében közöljük az egyesületek legtöbb gólt elért játékosát, zárójelben pedig az általa a szezonban elért gólok számát adjuk közre.

Ripensia: Dobai (24.)
 CAO: Bodola (16.)
 Venus: Colea Valcov (12.)
 Universitatea: Orza (9.)
 Chinezul: Glasz (18.)
 Románia: Felecan H. és Nistor (6.)
 Crisana: Lakatos (14.)
 Gloria: Barbu I. (12.)
 Unirea Tricolor: Niculescu (14.)
 CFR: Attila (10.)
 Juventus: Palmer (10.)
 AMEFA: Karabell (5.)
 Ime a teljes lista:
 24 gólos: Dobai Ripensia.
 14 gólos: Glasz Chinezul
 16 gólos: Bodola CAO.
 14 gólos: Niculescu Unirea Tricolor, Lakatos Crisana.
 12 gólos: Schileru Unirea Tricolor, Ciolac Ripensia, Colea Valcov Venus, Zelenák H. Chinezul, Barbu I. Gloria.
 11 gólos: Petea Valcov Venus, Barátky Crisana.
 10 gólos: Schwarz Ripensia, Palmer Juventus, Volodea Valcov Venus, Attila CFR.
 9 gólos: Barbu II. CFR, Sepi Venus.
 7 gólos: Bogdan Unirea Tricolor, Bindea Ripensia, Ploesteanu Universitatea, Spielmann és Kovács CAO.
 6 gólos: Igra és Pecican Gloria, Vogl Venus, Gruin Chinezul, Felecan H. és Nistor Románia.
 5 gólos: Ionescu Unirea Tricolor, Zainescu Juventus, Karabell AMEFA, Török Chinezul, Farcasan, Pop I., Feraru Románia.

HAPAG északi utazások

jegyei az idén is teljesen elfogytak!
 A további nagy szórakozási utak programja:
 HAPAG Skócia, Norvégia és Dánia ut
 aug. 10—25.
 HAPAG Földközi tengeri-ut
 aug. 27. — szept. 14.
 HAPAG Oszli-keleti ut
 szept. 16. — okt. 9.
 HAPAG Nyugati földközi-tengeri ut
 okt. 11—28.

Az utat a szórakozási utakra legteljesebb kényelemmel berendezett „MILLWAUKEE” és „ST. LOUIS” nevű motorhajókkal teszik meg.

Tanulmányutak Észak- és Délamerikába.
 Olcsó középtengeri szünidei és afrikai tanulmányutazások a német AFRIKA-LINIE hajóival
 A részvétel ára a mai időknek megfelelő.

Prospektus, felvilágosítások, jelentkezések:

HAPAG képviselő: 461

Künstler Vizum- és Utazási-irodában
 Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

4 gólos: Seifert Unirea Tricolor, Beko és Lazar Ripensia, Maior és Melchior Juventus, Szinder AMEFA, Surlasiu, Baciu és Gama Universitatea, Chiroiu H. CAO, Stetz Crisana, Georgescu CFR, Zelenák I. és Szikárd Chinezul.

3 gólos: Dehelean Ripensia, Criscescu Juventus, Motoroiu és Eisenbeisser Venus, Szaniszló II. AMEFA, Mosko CAO, Nagy Crisana, Bajusz Chinezul, Criza és Capusan Románia.

2 gólos: Marienut és Baity Gloria, Carjean

Létszámemelésre készül az augusztus 3-iki Consiliul Federation

— Nyitották a bucaresti-i Makkabbinak a nemzeti bajnokságban kell játszania —

Bucurestiből jelentik: Fővárosi sportkörökben igen élénken és komoly formában tárgyalják a nemzeti bajnokság A) csoportjának létszámemelését, amely szerint az eddigi 12 csapat helyett 14 csapat szerepelne a következő szezonban. A Consiliul Federal, amely a szövetségi közgyűlést készíti elő, augusztus 3-án ül össze és egyik legfontosabb anyaga a nemzeti bajnokság jövő évi menetének precizizálása lesz. A Consiliul Federal elé két beadvány kerül a nemzeti bajnokság A) csoportjának jövő évi összetételére vonatkozólag és pedig a Jiul beadványa, amelyben az egyesület kéri, hogy a B) ligás minősítők győztesek egyszerűen cseréljen helyet az A) csoport utolsó

Unirea Tricolor, Barlea és Dragomirescu Juventus, Volodea Dimitrescu és Stanciu Venus, Cucula és Szida AMEFA, Juhász CAO, Ciomca Crisana, Wetzer II., Ströck III., Boblea CFR, Weisz és Komáromi Chinezul, Cobarzan és Muresan Románia.

1 gólos: Altman és Tudor II. Gloria, Calararas, Florea, Steinbach, Sicutulescu Unirea Tricolor, Kotormányi és Zombori Ripensia, Vogel és Lupu Juventus, Kovács, Blaskovits, Dvorzsák, Szaniszló I., Podrusek, Magold AMEFA, Ionasiu Universitatea, Glanzmann és Bartha CAO, Karlach és Bonatiu Crisana, Tepeneag CFR, Balázs Chinezul, Chendrean II. Románia.

Öngólos: (két öngóllal): Varjassy Gloria, (egy öngóllal): Sicutulescu Unirea Tricolor, Muntean I. Románia, Romanescu Crisana, Dragomirescu Juventus, Brandabura Juventus, Husztk Gloria, Matei Crisana, Ujlaki CFR, Csajka AMEFA.

helyezettjével, jelen esetben az AMEFA-val. Ennek a beadványnak nem sok sikert jósolnak, mert a szezon végeztével nem lehet ilyen alapvető változtatást eszközölni az eredeti elgondoláson. Sokkal nagyobb sikerrel kecsegtet a nemzeti bajnoki egyesületek kollektív beadványa, amelyet még a legutóbb Bucurestiben megtartott ankéton irtak meg és amelyben a létszámnak tízemégyre való felemelését kéri. Ez a terv a bucarestieknek is nagyon tetszik és a Jiul mellett így a valószínű második helyezett Makkabi is bekerülne az első ligába. Lehetséges, hogy az augusztus 3-iki Consiliul Federal a létszámemelést mellett foglal állást és így az augusztus 4-re tervezett selejtezőre már nem lesz szükség.

Tisztújító közgyűlést tartott az aradi Hajós-Egylet

Egyhangulag a régi vezetőséget választották meg.

Tegnap tartotta a „Hajós” evezősegyesület rendes évi közgyűlését. A gyűlést Sugár Jenő dr. elnök beszéde nyitotta meg, aki a régebben elhunyt Miclea Sever dr. alelnök érdemeiről emlékezett meg. Az elhunyt alelnök érdemeit jegyzőkönyvbe foglalták. Ezután az egyesületi ügyek beszámolója következett, majd az alapszabályok módosításának ügye került megvitatásra. Néhány lényegtelen változtatás megszavazása után a tisztikar választása következett.

A választás — az új alapszabályok értelmében — két évre szól. Egyhangulag elnökké választották dr. Sugár Jenőt. Ügyvezető elnök: dr. Brasch Aladar. Alelnök: dr. Cotiolu Romulus. Titkár: dr. Ungár Imre. Ügyész: dr. Demian Aurel. Pénztáros: Reismann Jenő. Orvos: dr. Németh Miklós. Szertáros: ifj. Domán Sándor. Művezetők: Domán János és Stern Pál. Gazda: Szabó Miklós. Cenzorok: Székely Lajos, Kell Rezső, Kaczér Ferenc lettek, míg a választmányba: Domán Sándor, Holländer Emil, Steiner Jenő, Kleinhändler Abris, dr. Iancu Cornel, dr. Valkó Dezső, dr. Rácz Sándor, Horovitz Tibor, Schreier Viktor, dr. Székely Lajos, Frigyes Sándor, Korris Márton, dr. Falus Lajos, dr. Windholz Béla, Klein József kerültek.

A Titanus vezet a Bronzember-vándordíjban

A Bronzember vándordíjért kiírt mérkőzések során a Titanus fölényesen nyert a Victoria ellen, a Fortuna minimálisan győzött a Lyra felett, az Astra és Crisana pedig megosztották a pontokon. Az ötödik forduló után a táblázat így fest:

1. Titanus	4	3	1	—	27: 8	7
2. ASTRA	5	3	1	1	7: 8	7
3. Crisana	5	2	2	1	11:10	6
4. Lyra	4	2	—	2	10: 8	4
5. Victoria	5	1	—	4	8:14	2
6. Fortuna	5	1	—	4	7:22	2

Az Unirea a törpebajnokság élén

Az agilis Unirea sportklub rendezésében lebonyolításra kerülő törpebajnokságban vasárnap a második fordulót játszották le a csapatok és az élen az Unirea és Hakoah állnak pontvesztés nélkül. A táblázat a következő:

1. Unirea	2	2	—	—	8:1	4
2. Hakoah	2	2	—	—	6:3	4
3. Gloria	2	1	1	—	8:2	3
4. CAA	2	1	1	—	8:4	3
5. Olimpia-PTT	2	1	—	1	3:6	2
6. Juventus	2	—	—	2	3:6	—
7. SGA	2	—	—	2	2:9	—
8. Transylvania	2	—	—	2	1:8	—

O Külügyminisztériumi engedély a magyar csapatok beutazásához. Incelet belügyminiszter beutazási engedélyén kívül a külügyminisztérium is átiratot intézett a szigurancához, hogy a jövőben a magyar futballcsapatok beutazásához nem szükséges esetről-esetre külön engedély. A kormányengedély alapján több fővárosi csapat készül magyar csapatot meghívni.

KÖNYVEK

Harc az anygallal. Giradoux lára hamarabb jött el a magyar olvasóhoz, mint könyvei és így ha valaki tudta is, hogy a modern francia irodalom egyik legjelentősebb egyénisége, műveit mégsem ismerhette meg. Ezért komoly irodalmi esemény a „Harc az anygallal” magyar fordítása. A Franklin Társulat kiadása, Gyergyai Albert kiváló író remek fordítása, fehér papíron, szép kiállításban, fűzve 132, vászonkötésben 150 forint minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-ujdonságok teljes jegyzékét.

Heltai Jenő: „Utazás enmagam körül”. Ez az utazás, amelynek emlékeit, látomásait Heltai Jenő most kötetbe gyűjtötte össze, nem messze tájakra, idegen országokba visz, Heltai Jenő önmagát utazza körül: de ez az utazás csodálatos távlatokat nyit egy gazdag élet múltjába, egy gazdag lélek eseményeibe, egy gazdag szlv emlékeibe. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az új Athenumszenzációk teljes jegyzékét.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, JULIUS 24.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.35: Gramofon. 6: Marcu-zenekar. 7.15: Marcu-zenekar. 8.20: Olasz lemezek. 9.15: Zongora- és énekszámok. 10.05: Rádiózenekar. 10.35: Hírek. 10.50: Rádiózenekar. 11.35: Szórakoztató zene. — **Budapest I.** 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11.20: Atya és fiú tragédiája. 1: Déli harangszó. 1.35: Rác Lajos cigányzenekara. 2.30: Ákom Lajos férfiótőse. 5.10: A rádió diáklőrelője. 6: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 7.45: Kalmár Rezső és Balázs László szalonötösének műsora. 9.10: Hanglemezek. 10.35: Hírek. 10.55: Jazz-zenekar. 12.35: Takács Jenő—Hannover György zongora-hegedűszonátákat ad elő. 12.30: Cigányzenekar. — **Budapest II.** 7.05—7.40: Hangverseny. 8.25—9.40: Cigányzenekar. — **Bécs.** 1: Szórakoztató zene. 2.10: Szórakoztató zene. 3: Kamarazene. 5.05: Schubert-dalok. 6.25: Josef Papier népdalokat énekel. 7: Beate Grenelli áriákat énekel. 9.30: Lotte Lehmann lemezei. 10: Dollfuss-emlékhangverseny. 11.30: Orgonaszámok. — **Belgrád.** 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 2.15: Könnyű zene. 5.20: Hegedűszámok. 8: Gramofon. — **Berlin.** 7.30: Szórakoztató zene. 9: Torna. 3.15: Könnyű zene. 7: Népdalok és népzene. 9.45: Johann Strauss-művek.

10.10: Hangjáték. — **Deutschlandsender.** 7.05: Torna. 7.30: Könnyű zene. 11.45: Gyermekeknek. 1: Szórakoztató zene. 3: Könnyű zene. 5: Könnyű zene. 7: Vidám népdalok és balladák. 11: Hírek. — **Milano.** 12.30: Szalontrió. 2.05: Könnyű zene. 3: Gramofon. 6.05: Könnyű zene. 9.40: „Karenina Anna”. Robbiani operája. Utána hírek. — **Pozsony.** 1.15: Gramofon. 6.50: Magyar közvetítés. 7.45: Gramofon. 11.30: Magyar hírek. 11.45: Gramofon. — **Varsó.** 7.50: Gramofon. 1.15: Könnyű zene. 2.06: Dalok. 4.30: Könnyű zene. 5.15: Szimfonikus lemezek. 6: Gordonkaszámok. 7.45: Gramofon. 8.30: Énekszámok. 9.10: Vidám lemezek. 10: Chopin-hangverseny. 11.20: Könnyű zene.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 25.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 6: Luca-zenekar. 7.15: Luca-zenekar. 8.20: Gramofon. 9.15: Trubadur, Verdi operája gramofonlemezek. — **Budapest I.** 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11.20: Négylábu kis barátok otthonukban. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Hanglemezek. 2.40—3.20: Garai Margit gondolkázik. zongorakísérettel. 6.30: Lantos Jenő jazz-zenekarának műsora. Vajda Károly énekszámával. 8: Cselényi József magyar nótákat énekel, kíséri Kurina Simi és cigányzenekara. 9.10: Kis színpad. 10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 11.30: Dolmányi Ernő dr. zongorázik. 12.10: Jazz-zenekar. — **Budapest II.** 7.35: Hanglemezek. 9.15—10.10: Bachmann József jazz-zenekarának műsora. Szántó Gyula ének-

„OLLA”
prophylaktikus készítmény. Ne kockáztassa egészségét silány utazatokkal, utastá ezeket vissza a követeljen kimon-
doiban OLLA-t eredeti csomagolásban!

számaival. — **Bécs.** 1: Zenekari hangverseny. 3: Parsifal-részletek gramofonon. 4.35: Beethoven: Vonósnégyes, E-moll. 5.45: Orgonaszámok. 9: Hírek. 9.10: Beethvosenest. — **Belgrád.** 12: Szalonzene. 1: Gramofon. 2.15: Dalok. 5: Szalonzene. 6: Dalok. 8: Gramofon. 9: Szimf. hangverseny. 10: Szimf. hangverseny. 11.20: Liza Popova orosz dalokat énekel. 12: Éttermi zene. — **Deutschlandsender.** 7.30: Könnyű zene. 1: Szórakoztató zene. 3: Könnyű zene. 5: Szórakoztató zene. 7: Zongoraszámok. 8: Könnyű zene. 9.10: Vidám tiroli népzene. 10: Hangjáték. 11.30: Orgonaábrándok. 12: Kamarazene. — **Frankfurt.** 9.30: Könnyű zene. 12: Gramofon. 5: Hegedű- és zongoraszámok. 6: Szórakoztató zene. 8: Szórakoztató zene. 9.10: Szimfonikus hangverseny. 11.20: Szórakoztató zene. 12: Tánczene. 1—3: Schumann-művek. — **Lipce.** 9.20: Könnyű zene. 1: München. 5: Zongora- és énekszámok. 6: Szórakoztató zene. 11.30: Gitár kamarazene. 12—1: Tánczene. — **Milano.** 12.30: Szórakoztató zene. 2.30: Hegedűszámok. 3: Gramofon. 6.05: Énekszámok. 9.45: Róma. 11: Könnyű zene. 12: Hírek.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokhódában.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

A Szegedi Szabadtéri Játékok műsora:

- Augusztus
3. Az ember tragédiája (Dóm-tér)
 4. Az ember tragédiája (Dóm-tér)
 9. Glaukos (SzUE ujszegedi uszódája)
 10. Parasztbecsület és A cremonai hegedűs (Dóm-tér)
 11. Az ember tragédiája (Dóm-tér)
 12. Parasztbecsület és a cremonai hegedűs (Dóm-tér)
 13. Glaukos (SzUE ujszegedi uszódája)
 14. Az ember tragédiája (Dóm-tér)
 15. Parasztbecsület és a cremonai hegedűs (Dóm-tér)
 16. Glaukos (SzUE ujszegedi uszódája)
 17. Az ember tragédiája (Dóm-tér)
 18. Az ember tragédiája (Dóm-tér)

Helyárak megtudhatók a kiadóhivatalunkban, ahol az összes előadásokra szóló jegyek nagy elővételi kedvezményrel előjegyezhetők.

Három hónapos vízummentesség, féláru vasuti jegy

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„VERS LE CIEL” jelígre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 4197

„AKÁC” jelígre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 4199

„BARNA ASSZONY”-nak levele van a fiókiadóban. 4200

HÁZASSÁG.

FÉLMILLIO készpénz és ugyanannyi ingatlan hozománnyal férjhezmenne idősebb csinos árvalány. Osszeköttetést létrehoz Bizony Ferenc 15 éve fennálló házasságközvetítő irodája Timişoara, Reg. Maria 7. 2021

ALKALMAZÁS.

Szobaleányt elsőrendűt keres uri család augusztus 1-re, főzni tudók előnyben. Cim a kiadóban.

ELSEJERE jólfőző mindenest keresek vidékre. Dr. Török, Petrus. 4169

Kiváló perfekt szakácsnő csakis nagyobb háza augusztus 1-re ajánkozik. Cim a kiadóhivatalba. 4205

NÉMET kisasszonyt keresek 3 gyermek mellé. Cim a kiadóba kérek. 4196

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ERESZ CSATORNÁT ócskát, jó állapotban keresek. Cizmaşu, Calea Radnoi No. 18. 4198

Börgarnitúrák, ebédlők, hálószobák, Singer varrógépek, zongorák, konyhakredencék, otománok, íróasztalok, könyvszekrények, Wertheim cassák, jégsekények, csillárok, szőnyegek, gyermekágyak, dísz tárgyak, tükrös szekrényfestmények stb. stb. alkalmas áron eladók. Zálogtárgyak a a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zalogház folyósítja. Megnőszabványokat a le:osóban vállalunk: „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dacia mellett. 4639
TEKINTSE meg okvetlen mindenek kirakatunkat

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

Makulatura papir
5 kg.-os csomagokban
50 leiért kapható
az Aradi Közlöny főkiadóiban.

LAKÁS

Tisztviselőnk keres butorozott szobát: fürdőszobahasználattal. Cim a kiadóba kérek. 4202

Különbejáratu elezansan butorozott szoba központban uri családnál fürdőszoba használattal, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

MODERN 3 szobás lakás ujonnan átalakítva. fürdőszoba, parketta stb. P. afa Stefan cel Mare 10—11. sz. alatt kiadó. 4101

ÜZLETEK.

Jóforgalmu üzlet, házzal, családi okok miatt eladó, esetleg kiadó. Cim a kiadóban. 4201

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.

Fehér, nyomás nélküli tiszta csomagoló papir 5 kg-os csomagokban 70 leiért kapható az Aradi Közlöny főkiadóiban

ARANYAT, ezüstöt, szőnyeget soha el nem ért magas áron veszünk. Használja ki a kedvező alkalmat. „Comisio” Dacia kávéház mellett. 3651

TISZTA MOSOTI RONGYOK gépi tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

INGATLAN.

MICALACA-NOUAN háztelkek olcsón eladók. Bővebbet Pálmai János kereskedő, Micalaca. 4105

EPITESRE alkalmas ház a belvárosban eladó. Str. Grănicerilor 16a. 4183

Eladó Arad határában 28 kat. hold szántó gazdasági épületekkel. Cim a kiadóban. 4208

HIRDESSZEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!